

100%

NYNÄSHAMN

BÄRFISAR
& FISKLEK

Grymt satsat i
svinhus på Torö

KERSTINS HAR
RULLAT PÅ I 50 ÅR

Spännande utflykter &
SVINDLANDE ÄVENTYR

BILAGA
Annonsguide
till shopping,
mat & fika!

Vertikalt över

granit & gnejs

SKÄRGÅRDSLIV FÖR ALLA!

Så här års tillbringar många Nynäshamnare sina lediga somrardagar ute på sjön. Var och varannan invånare i våra trakter har egen skuta och det gäller att ta tillvara på de stunder som bjuds för att få njuta av livet till havs. Alla har sina egna favoritplatser i skärgården för att lägga till och ankra upp.

Men man måste inte vara båtägare för att ta del av skärgårdens fröjder. Från Nynäshamn finns möjlighet att komma vidare till många platser via vattenvägen, både till fjärran och närbelägna utflyktsmål. Den som vill ut och beskåda vida världen, eller i alla fall våra grannar i norra Europa, kan välja flera alternativa färjelinjer som erbjuder passagerartrafik. Från färjeterminalen i centrala Nynäshamn går fartyg till Gdansk i Polen, till Rostock i Tyskland och till det mer närbelägna semesterparadiset Gotland förstås. Från Norviks hamn kan man ta sig vidare till Ventspils i Lettland och numera även till finska Hangö på andra sidan Östersjön.

Vi vill förstås slå ett slag för vår mer närbelägna och vackra skärgård med möjlighet till såväl dagsturer som övernattnings. Från gästhamnens kaj kan man till exempel gå ombord på Utö Express som styr i riktning mot Nättarö, Rånö och Ålö. Här anlöper också Waxholmsbolagets nord/sydlinje på sin sträckning till och från Nynäshamn via Sandhamn och vidare till Norrtälje i den norra delen av skärgården med diverse anlop och båtbyten längs färden. Nytt för i år är att nord/sydlinjen även stannar till på Nättarö.

Den 125 år gamla slupen M/S Flora kör flera dagsturer i veckan tur och retur till småstadsidyllen Trosa och från Fiskehamnskajen avgår också båten ut till mytomspunna Gotska Sandön, med erbjudande om såväl dagsutflykter som längre vistelser på ön. Från Ankarudden på Torö gör Waxholmsbolagets båt flera dagliga turer till den sagolika ön Öja med välkända Landsorts fyr.

Lägg därtill möjligheten att välja någon av kommunens taxibåtar eller kanske till och med hyra en egen båt, förutsatt att kunskap om sjövätt finns. Alternativen är många för den som har lust att komma ut på böljan blå. Skärgården finns nära och tillgänglig för alla som vill upptäcka den!

Niclas Axelson & Paulin Sunesson

INNEHÅLL

Käringboda bjuder på djur- & naturliv	4
Resan målet för jubilerande Sorundafirma	12
Kruxig bestigning av höga höjder	16
Mot nya äventyr runt om i vår kommun	22
Lokalt engagemang för Östersjön	26
Liljehammar språkar med Henri de Champs	28
Lustfyllt i svinhuset på Herrhamra	30
Från Libanon till fikavagn på Torö	36
Fler tips om somriga aktiviteter	38
Semesterkruss och sudoku	42

HÄLSOKÄLLAN

Naturlig näring
för kropp och
själ!

Hälsokostbutik
inspiration och behandlingar

Utsedd till "Sveriges mysigaste Hälsokraftbutik 2021"

Öppet vardagar 11-18, lördag 11-15

Fredsgatan 16 i Nynäshamns centrum | nynashalsokalla.se

Gilla oss för att få senaste nyheterna.

070-718 81 21 | Boka behandlingar i butik eller bokadirekt.se

Välkommen in till oss!

HÄLSOKRAFT

En riktig bygghandel

DEALS

För sommarens projekt!

FALU RÖDFÄRG

ORIGINAL 10 LITER

Lättarbetad slamfärg med hög kulör-
beständighet. Klassiskt röd eller svart.

599:-

Hos oss hittar du
STAVREX MARKSKRUV
för smarta markarbeten!

1195:-

SKRUVDRAGARE

BOSCH 18V-21 2XAH L-CASE

Kraftfull och pålitlig maskin, perfekt
för både små och stora projekt.
Rek. pris 3 995:-.

Priserna gäller t o m 31/8 2022,
så långt lagret räcker.

XL-BYGG NYNÄSHAMN

Hammarhagsvägen 16

Tel 08-520 174 75

www.xlbygg.se/nynashamn

Öppet: Vardagar 06.30-18, lördagar 9-14

En riktig bygghandel

RAKEL & LEA

Smycken och klockor

Centralgatan 6, Nynäshamn • 08-520 103 51

Öppet: Vard. 10-18 • Lörd. 10-15

Webshop: rakelochlea.se • Följ oss på

Käringboda

- EN PLATS UTÖVER DET VANLIGA

Naturreseptet Käringboda är en av kommunens vackraste platser. Här kan man fylla själen med ny energi – i vila eller genom bad, picknick och vandring. Men det gäller att ha koll på allemansrätten och vilka regler som gäller i de artrika markerna.

TEXT & FOTO AGNETA RICKARDSSON

Sydväst om Nynäshamn väntar 1 500 hektar land och hav på att upptäckas. Inlandsisen har gjort området kuperat, men här har det också odlats sedan urminnes tider.

Blommor, fjärilar, fåglar och småkryp – som är värdefulla och nödvändiga för naturens kretslopp – finns i kärr och våtmarker, i skog och på ängar, på klippor och till havs. Vi håller oss på land den här gången. Vi vandrar upp på Vinsbergets topp och stannar till på Sågen och Gravamarens badplats.

Området Käringboda är inte bara ett naturresept utan har dessutom EU-certifieringen Natura 2000. Man får plocka bär och svamp, men inte blommor och absolut inte bryta grenar eller döda en endaste skalbagge.

Får man slå ihjäl en mygga? frågar jag tillsynsman Mikael Odenstig som är född i Hamnvik. Han ler och nickar. Vi träffas vid infarten från Torövägen, nära hållplatsen för buss 848 och

852. Härifrån är det lätt att gå till de två nordligaste badplatserna, i Nynäsviken eller lite längre till Sågen.

Mikael Odenstig berättar:

– Förr arrenderade kommunen Sågen. Då fick alla sjunde klassare sova över här och träffa nattvandrare och polis. Det var bra. När jag var ung var det mycket aktiviteter här, vi paddlade kajak och orienterade. Vad som väntar den tidigare så använda byggnaden närmast vet ingen ännu. Numera är det ofta husbilar som står här, men också familjer som kommer för ett dopp. Sedan får vi många nya besökare som inte upplevt

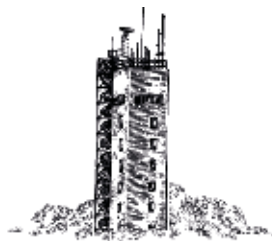

LANDSORT & HELDAG

NU MÖJLIGT - VI KÖR ER HEM

Besök Erstabatteriet i Norrhamn och upplev kalla krigets fasor, ta en promenad till byn och njut av en lunch. Besök fyren och Storhamn eller slappna av på klipporna. Avsluta dagen på en av öns två matställen! Puben Saltboden nere i lotshamnen eller restaurang Svedtiljas där ni kan ta en drink och avnjuta en god måltid, med utsikt över inloppet mot Södertälje i Stockholms yttersta skärgård. Ni kan även börja middagen med ett glas champagne högst upp i Lotstornet.

Sedan tar båten er hem kl 21.30

LOTSTORNET

LOGI & RESTAURANG SVEDTILJAS
KONFERENS - EVENEMANG
JULBORD

BÅTTAXI

Nynäshamn - Torö eller vart ni vill åka, vi kör er hem.

Finns också möjlighet till utflykt i skärgården eller sålsafari i närområdet

070 542 80 48

GÄSTHAMN PÅ NORRA ÖN

Förtöj över dagen eller natten går bra att förboka

070 219 01 18

www.g-mo.se - info@g-mo.se - 070 219 90 90 eller följ oss på Facebook - Instagram

Bostadsrättsförvaltning – bara en uppkoppling bort

BRF Ekonomen är en ekonomisk förvaltare specialiserad på bostadsrättsföreningar och samfälligheter. Vi tillhandahåller användarvänliga och molnbaserade lösningar för att kunna leverera våra tjänster transparent, smidigt och säkert. Styrelsen och medlemmarna har tillgång till en molnbaserad portal för hantering av såväl ekonomi som bostadsinformation och avier. Vi värdesätter goda kundrelationer, därför sätts personligt och engagerat bemötande i centrum. Vår breda kompetens inom redovisning, skatter och lättjuridik gynnar och förenklar för våra kunder. SRF- certifiering garanterar vår kvalitet.

Kontakta oss för mer information!

brfekonomen

BOSTADSRÄTTSFÖRVALTNING

Fredsgatan 13 i Nynäshamn | info@brfekonomen.se | 08-588 85 740 | www.brfekonomen.se

Vill du jobba
hos oss?

Vi söker en kvalificerad
fastighetsekonom.

Är det du? Välkommen
med din ansökan!

VÄLKOMMEN TILL EN RIKTIGT VÄLFYLLD GRÖN & SKÖN BUTIK I CENTRUM

VÄXTER INNE & UTE!

MASSOR AV GRÖNT!

KUPONGERBJUDANDE - KLIPP UT & TA MED!

Enormt sortiment av gröna växter
- över 350 olika sorter!

GRÖNVÄXTRIKET

FREDSGATAN 9, NYNÄSHAMN | TEL. 08-551 08 443

GRONVAXTRIKET.SE | gronvaxtriket

ÖPPET ALLA DAGAR | ÄVEN SÖNDAGAR KL 11-15

40% RABATT
PÅ EN VALFRI KRUKVÄXT

Gäller en gång per kund med kupong i Grönväxtrikets butik
t o m 31/8 2022, ej nedsatta priser/egenodlat/förbeställningar.

”Där! Såg du gröngölingen som flög iväg?”

Mikael Odenstig är tillsynsman för Skärgårdsstiftelsens räkning.

”Får man slå ihjäl en mygga?”

allemansträtten i sitt hemland. De har inte samma koll på reglerna här. Folk tar exempelvis upp alldeles för små fiskar. På våren hittar jag ibland lekgäddor som tagits upp och kastas. Det är sorgligt, för de skall producera nya gäddor. Vi måste alla hjälpas åt att informera!

– Men nu har vi ett viktigt projekt för att öka fiskbeståndet, en slags barnkammare för fiskar därute i viken. Det ser ut som några pinnar som sticker upp, men är upp-och-nedvända granar som sitter ihop med en lina. Här kan fiskarna lägga sin rom i lugn och ro. Det är fiskeskydd, totalt fiskeförbud, i Rassa-vikarna och Gravamaren från den första april till den 15 juni. Därefter kan man få upp både abborre, gädda och gös med met- och kastspö. Inga andra redskap är tillåtna. Var också uppmärksam vid grillning och hörsamma när eldningsförbud inträder.

Mikael Odenstig och hans kollegor är viktiga för skärgården. De har tillsyn över unik natur och specifik kunskap som de gärna förmedlar. Dessutom tömmer de soptunnor, slår gräs, snickrar byggor, bänkar och bord.

– Där! Såg du gröngölingen som flög iväg? En stor hackspett, det är mycket fågel här.

Mikaels skarpa ögon ser både spillkråka, stor och liten hackspett. Även jag hinner se den där röda fina fläcken i nacken. På toppen av berget ser vi en fiskgjuse sprida ut sina vingar. Senare två svanar, gräsänder, strandkator och en liten talgoxe.

Nu vandrar vi upp på Vinsbergets topp, 67 meter över havet. Det går en röd slinga på 8,5 kilometer runt området. Vi följer röd slinga från söder och viker av på röd vita markeringar för att nå toppen. Bilar parkeras passande vid Grava. Förr tände man eldar på höjderna i ett vårdkasesystem för att varna för annalkande fiende. Sedan ersattes det systemet av semaforer och då kunde man även skicka meddelande genom att ställa luckorna på olika sätt.

Mikaels hund Berit vittrar och markerar, men utmed stigen ser vi varken grävling, hjort, vildsvin eller älg som finns i faunan. Utmed bilvägen syntes dock ett par öron sticka upp från en stillasittande hare och flera rådjur. Det är som i en annan värld! Skogslindar bildar gröna lövsalar och deras blad

RYDS 490 VI SPORT
Yamaha F60FETL

219 000:-

Ord.pris 252 128:-

RYDS 550 VI SPORT
Yamaha F70AETL

299 000:-

Ord.pris 310 620:-

MarineStore

PART OF NIMBUS GROUP

SILVER Shark BRX
Yamaha F130XA

429 000:-

Ord.pris 482 517:-

ANYTEC 622 SPD
Yamaha F150XB

799 000:-

Ord.pris 852 892:-

SILVER FOX AVANT
Yamaha F50HETL

229 000:-

Ord.pris 264 362:-

ger skugga åt mossan. Höga klippor, runda stenar och en enstaka grotta gör vägen spännande. Förr var det flera stugor och jordbruk på området och här kan man nu gissa sig till några utdikade åkerlappar. Idag är det Långholms gård som är i bruk, vars kor och får håller betesmarkerna öppna.

Från Vinsbergets topp ser vi ut över vyerna – från landmärket Landsorts fyr och Lotsutkiken på Öja till det nya höga bostadshuset vid Sjötelegrafan i Nynäshamn. Genom kikaren är allt ännu mäktigare. Nu är det dags för kaffe och macka. Göken gal och vi hör tyska talas. Peter, Inez och Hanna kommer från Mosel och hyr en stuga i Älgviken under två veckor. De har parkerat vid Krutkällaren och kom norrifrån upp hit.

Micke släpper ut en skalbagge som kommit in i matlådan och berättar vidare om ekar, träden som kan bli tusen år och under sin livstid hjälper 1 500 olika arter av insekter, lavar och svampar att leva. Eken ogillar när andra trädsgrenar kommer för nära, men huggs alla träd runt eken ut på en gång hinner den inte bilda rötter som är starka nog för alla de nya grenar som växer till när den får ljus. Om man inte gallrar försiktigt kan eken få en ljuschock och dö av den orsaken.

Vi ser Håkan och några från brukshundsklubben. De tränar med sina hundar i löpliner och koppel. Det är kopplingstvång på hundar i hela området.

Nästa stopp är Gravamaren. Hit kan man komma med både barnvagn och rullstol. Här i de grunda, flikiga vikarna är man skyddad från vind och vågor. Samma gäller Rassavikarna, dit många kommer med båt.

Några citronfjärilar rör sig mot hundlokor och sol. Flera blåvingar sitter på vägen. Det är gott om fjärilar – amiral, aspfjäril, nässel-fjäril, kålfjäril, påfågelfjäril och sorgmantlar för att nämna andra. Från badet hörs musik, skratt och prat. Linnea, Nicolas, Emil, Jamie och Benjamin har kommit med buss från Rangstabadet i Sorunda och sedan på sina sparkcyklar sista biten hit. Det tog en stund, men vägen var kompakt nog för fordonets små hjul. Det är faktiskt åtta ton salt som binder damm och gör vägen hård och hållbar för trafik. Det blir en modellbild på bryggan tillsammans med cyklarna efter baden. Och ett tips att inte göra coola hopp från bryggan, varken här eller vid Sågen. Det är inte djupt nog.

En bärfis har slagit sig till ro på Linneas ryggsäck. Alla verkar ha koll på att den luktar illa men att den inte får dödas, så de hjälps åt att få bort den. De lämnar glada och nöjda. Så kommer mamma Camilla och Siri med sallad och pannkakor för ett kvällsdopp. Pappa Erik och Malte ansluter efter fotbollsträningen. Redan i förskolan har barnen lärt sig att skräp inte bor i naturen. Men i helgen skall familjen prova att bo en natt i tält. Kanske lånar eller köper de en bok om blommor, skalbaggar eller träd inför vistelsen.

När Mikael Odenstig växte upp var blomsterboken alltid med i skog och mark. Det artbestämdes. Naturen blir rikare och roligare ju mer man lär sig.

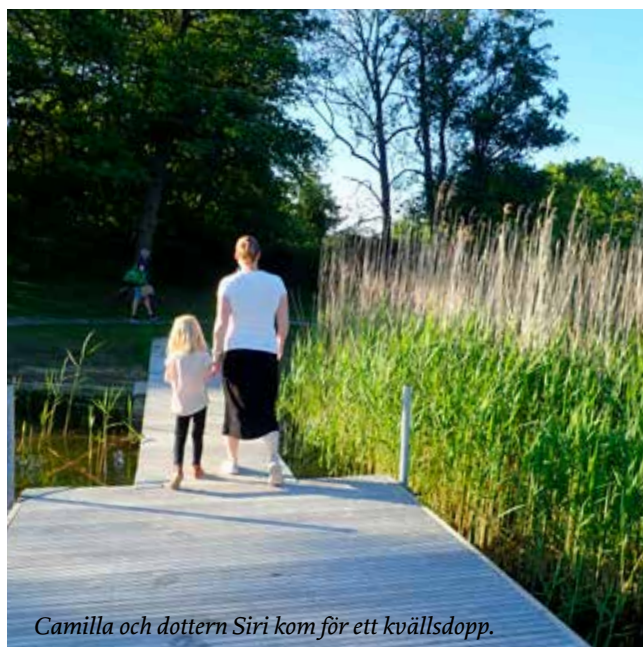
Turistbyrån i Nynäshamn har kartor över området som även går att finna online.

Det är kopplingstvång på hundar i hela området

Nicolas, Emil, Linnea, Jamie och Benjamin tog sig till Kåringboda med buss och sparkcyklar.

Camilla och dottern Siri kom för ett kvällsdopp.

TIPS PÅ BRA HEMSIDOR

www.skargardsstiftelsen.se – hitta flera fina utflyktsmål.

www.lansstyrelsen.se – mer information om fiske.

www.nynashamn.se – med bland annat badplatser i kommunen.

Välkommen in och välj bland alla våra tyger, färdigsyddas gardiner & solskydd.

Vi erbjuder bl a också:

- Uppsättning gardinstänger/skenor
- Solskydd, t ex lamell- & rullgardiner
- Gardinsömnad efter dina önskemål
- Gratis konsultation och mätning
- Även lampor, pryglar & presenter

Din heminredningsbutik
Tygmans

f Tygmans Textil & Inredning

Mån-fre kl 10-18 • Lördag kl 10-15
SÖNDAGSÖPPET kl 11-15

Vår butik finns på **Centralgatan 6**
nära kyrkan i Nynäshamns centrum
Tel. **08-520 109 30** • tygmans.se

Centralgatan 9 Nynäshamn
08-520 100 04

[jeansbolagetnynashamn](https://www.instagram.com/jeansbolagetnynashamn)
[jeansbolagetnynashamn](https://www.facebook.com/jeansbolagetnynashamn)

Härliga sommarbuketter hittar du hos oss!

BlomsterSnäckan
Nynäsvägen 24 • Tel. 08-520 218 50
Sommaröppet: mån 15-16, tis-fre 10-16, lör 10-13

[euroflorist](http://euroflorist.se)
[BlomsterSnäckan](https://www.instagram.com/blomstersnackan)
[BlomsterSnäckan](https://www.facebook.com/blomstersnackan)

VI VILL SATSA PÅ HELA KOMMUNEN

HIMMERFJÄRDSLEDEN

Undvik trafikinfarkt!
Bygg Himmerfjärdsleden NU!

Läringsplatserna måste bli fler!
Och studie- och yrkesvägledning måste bli bättre!

Mindre barngrupper i förskola, skola och på fritids.

Ett aktivitets-hus för alla! Ett hus för kultur och fritidssysslor.

Segersång behöver en ny väg, runt byn.

225:an måste bli säkrare!
Bygg gång- och cykelvägar!

Underhållet av kommunens gator och vägar måste förbättras och nya gångbanor byggas.

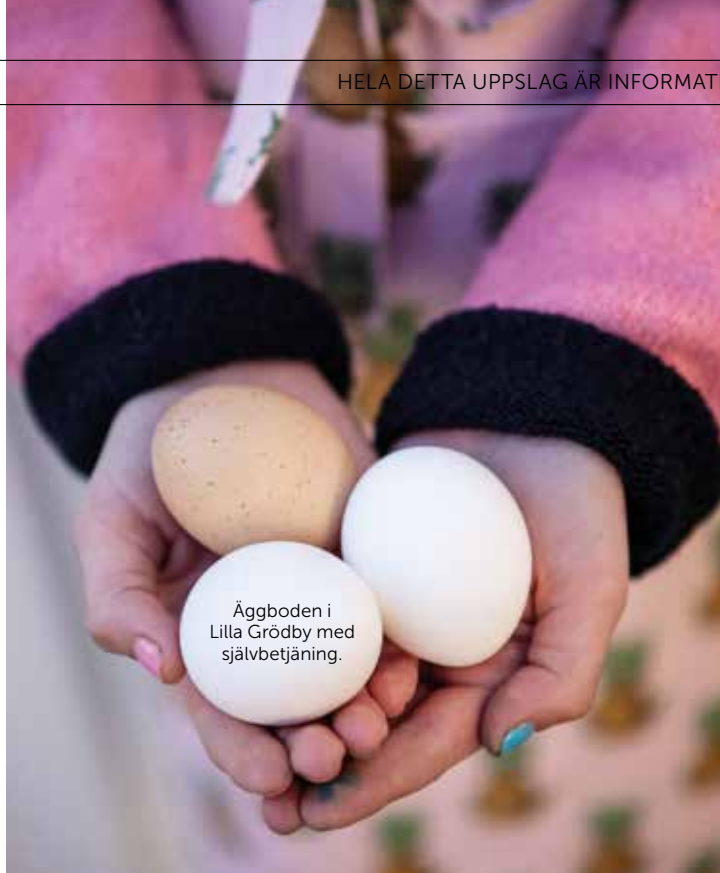
Det måste bli lättare att få plats på äldreboenden!

Vi är för ett utomhusbad i Ösmo.

Svenskt kött och säsonganpassade, lokalt producerade livsmedel ska prioriteras vid upphandling.

Gratis för barn och ungdomar att lära sig simma.

Centerpartiet

Äggboden i Lilla Gröbby med självbetjäning.

Siktet inställt på Sorunda

Sorunda är bygden med det vackra och fantastiska kulturlandskapet. Någon som verkligen rekommenderar en dag här är Kristina Stugholm, turistbyråföreståndare. Här är hennes råd inför dagen!

– Först och främst ett besök i Sorunda kyrka som härstammar ända från 1100-talet, faktiskt omnämnd som Södertörns vackraste. Och om du fortsätter på det historiska temat så är bygden rik på intressanta fornlämningar. Vill du sedan komma närmst naturen, ta dig gärna till grotterna vid Kvarnklintstenen.

Eller varför inte stanna till och köpa ekologiska ägg vid gårdsbutiken i Lilla Gröbby. Du kan också åka till Hoxla och där lyxa till det med en hel bukett av självplockade solrosor, en härlig upplevelse. Men så mitt i sommaren längtar man förstås alltid efter att också ta sig ett dopp, Rangstabadet i Grimstaviken vid Himmerfjärden gör dig inte besviken.

Upplev Nynäshamn

Äntligen sommar! På med solglasögonen och häng med till vår del av skärgården.

Plats för lek

Lek och bus kan man inte få nog av på sommaren och lekplatser är bra när du behöver en paus i badandet. Lekbåten Hoppetossan i Nynäshamns fiskehamn är populär bland barnen, liksom den alldeles nya lekplatsen på Nickstabadet i Nynäshamn. Har du både stora och små barn passar Estö IP perfekt. Här finns både lekplats, utegym och en stor skatepark som funkar lika bra för skateboard som kickbike. Fler lekplatser hittar du på nynashamn.se/lekplatser

Dopp och vattenlek

Klippor eller sandstrand, kanske till och med en egen liten badvik? Här i vår skärgårdskommun är det du som väljer. Naturen och havet är alltid nära.

nynashamn.se/badplatser

”Söker du kultur och
upplevelser, då är mitt svar
– besök Sorunda”

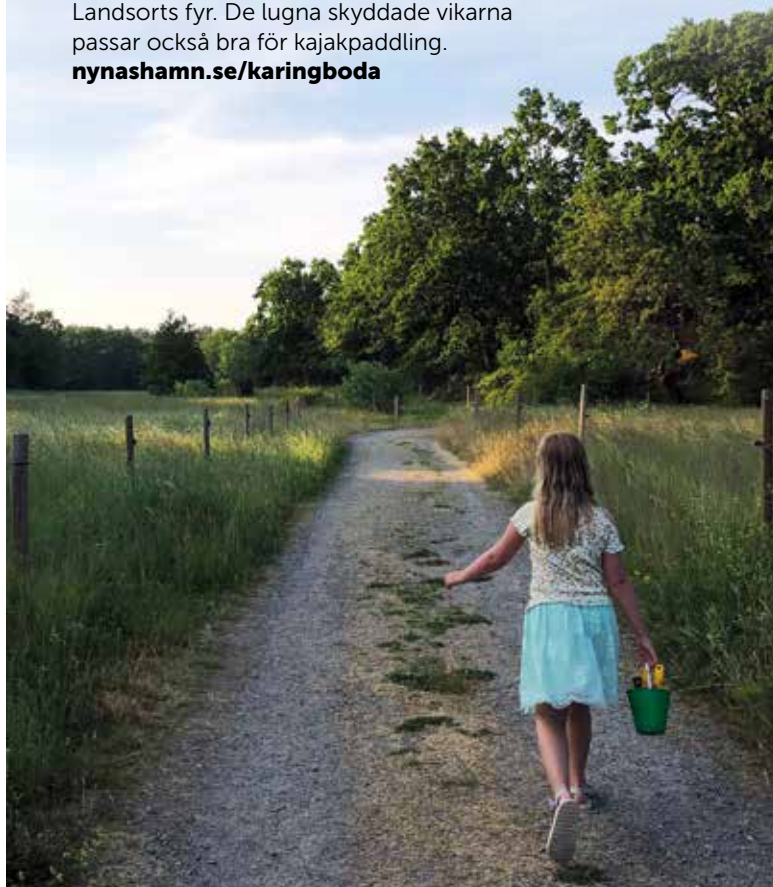

Kristina Stugholm
turistbyråföreståndare

Vacker skärgårdsmiljö i Käringboda

På en halvö väster om Nynäshamn ligger Käringboda naturreservat. Här finns en fantastiskt vacker och välbevarad skärgårdsmiljö med skog, hav, berg och ängar. Grusvägar löper längs betesmarker och skogsområden och uppmärkta vandringsleder tar dig med på vandring över stock och sten. Här finns gott om möjligheter till bad och Rassa vikar bjuder ofta på områdets varmaste badvatten. Gillar du utsikt ska du ta dig upp till Vinsberget där du fina dagar kan se ända till Landsorts fyr. De lugna skyddade vikarna passar också bra för kajakpaddling.

nynashamn.se/karingboda

Lövhagen och Knappelskär

Naturområdet Lövhagen har något för alla – lummiga stigar, storslagna klippor, sand- och stenstränder. Varför inte bada vid Andra pumpviken, klättra ner till grottan på Knappelskär, hyra en kajak, jogga eller höja pulsen med mountainbike, njuta av en glass vid cafét, leta efter blåbär eller svamp ...

KERSTINS TAXI FIRAR 50 ÅR I ÅR

–Vi vill utvecklas, men inte ändra på för mycket

TEXT & FOTO SOLVEIG SIGRIDSDOTTER THÖRNBLM

Den mest märkbara förändringen med anledning av jubilarer Kerstins taxi, som fyller 50 år i år, är den nya logotypen. Alla fordon i företaget har nu fått den nya loggan. I övrigt är det mesta sig likt. Kerstin Gustafsson, som 1972 startade företaget med en taxibil av märket Mercedes, är fortfarande vd och still going strong. Sonen Magnus Måhlgren är fortsatt vice vd.

I början av juni firades det 50-årsjubilerande Kerstins taxi, numera med tillägget "och buss" i firmanamnet, med ett stort kalas på företagets gårdsplan i Grödby. Många kom för att gratulera, och Kerstin själv hade dagen till ära klätt sig i såväl uniform som taxikeps av klassiskt snitt. Företaget genomsyras både av historia och framtidstro.

Hur kommer företaget Kerstins taxi att se ut i framtiden, de kommande 50 åren?

– Jag tänker att vi fortsätter göra det vi har gjort i 50 år, det har ju gått ganska bra, säger Magnus Måhlgren.

Vad är det ni gör då, som får det att fungera så bra?

– Vi är väldigt noga med att ta hand om vår personal, att den ska må bra. Mår personalen bra och de anställda känner sig trygga och sedda, då blir de också bra och trevliga chaufförer, säger Magnus.

Många värderar ditt fritidshus högre än du.

Fortsätt njuta av solen och låt oss ta hand om försäljningen av ditt fritidshus.

Boka ett möte med oss på svenskfast.se/nynashamn

Marcus Petterson
T 073-640 72 29

Björn Petrén
T 070-774 45 40

Martin Berglind
T 070-799 10 11

Albin Persson
T 070-480 20 42

BUSSTURER I SOMMAR MED KERSTINS TAXI

RUNSTENSTUREN

Onsdag 10 augusti, klockan 16.30 från Alkärrsplan Nynäshamn. Åter cirka 21.00.

Turen går längs med den uråldriga runstensvägen som löper från Djursnäs och upp till Norr Stutby. Under färden berättas inte bara om runstenar utan också om jättegrytor, gömda skatter, torp och gårdar med mera. Regjäla skor behövs. Guidning av Maria Landin. Pris: 300 kr/person inkl. kaffe och kaka.

BLAND TROLL, SPÖKEN OCH MÄRKLIGA PERSONER

Lördag 13 augusti klockan 13.00 från Alkärrsplan Nynäshamn. Åter cirka 15.30.

Passerar bland annat Hammersta ruin där landsförräderskan Brita Tott bodde, Valla krog, Körunda och Djursnäs med det huvudlösa spöket. Regjäla skor behövs. Guide: Maria Landin. Pris: 300 kr/person inkl. kaffe och kaka.

SORUNDATUREN

Måndag 15 augusti klockan 16.30 från Alkärrsplan Nynäshamn. Åter cirka 21.00.

En tur på landsbygden i Sorunda med besök i Sorunda kyrka, rishopen och Vårdkasberget. Under resan berättas om Sorundas gamla traditioner, gårdar, byar, runstenar och mycket mera. Till kaffet serveras Sorundas stolthet, Sorundatårtan. Regjäla skor behövs. Guide: Maria Landin. Pris: 300 kr/person inkl. kaffe och Sorundatårta.

Dessutom erbjuder Kerstins taxi & buss flera paketerade turer för gruppbokning:

VIKING TOSTE - Från Ösmo till Kaspiska havet. Guide: Lennart Thunkvist.

LOKALA FÖRFATTARE OCH DERAS MILJÖER. Guide: Lou-Lou Hillstad.

SMAKRESA i de södra delarna av Stockholm.

Föranmälan krävs på samtliga turer, 08-530 430 10, info@kerstinstaxi.se. Minst 20 anmälda. Betalning sker via faktura eller swish.

I dagsläget finns cirka 18 fordon i verksamheten. "Cirka" betyder inte att man inte vet hur många bilar och bussar det finns för tillfället, utan att antalet varierar upp och ned. Men det brukar landa på 18. Fyra av fordonen är turistbussar och flera är "småbussar", extrautrustade så att de kan utföra transporter för människor med funktionsvariationer.

Det finns också några taxibilar kvar i verksamheten, och de arbetar numera för Nynäs taxi men har även kvar Kerstins taxi-loggan.

– Vi har 17 fast anställda och en del extra personal, berättar Magnus.

Hur går tankarna inför framtiden?

– Vi vill absolut inte försaka det vi har, med det lokala och det arbete vi utför för kommuninvånarna. Men vi är inte främmande för att hoppa på nya saker, om något spännande dyker upp.

En nöt att knäcka är att uppnå målet att bli fossilfria. I Nynäshamns kommun har det ännu inte bjudits på möjligheter att tanka helt fossilfria bränslen, men bättring är utlovad.

– Vi har ungefär 80 procent av alla körningar inom kommunen, och vi kan ju inte gärna åka i väg för att tanka miljövänligt för att sedan åka hem igen, säger Magnus och skrattar till.

– Men vi försöker verkligen använda de bränslen som har minst miljöpåverkan.

Han avslöjar att planen är att det ska finnas en eldriven buss i slutet av året. Men marknaden för el-bussar utvecklas långsammare än den för person- och lastbilar.

– Det är bra och viktigt med satsning på miljövänligt bränsle och miljövänliga fordon, men samtidigt måste företagen och fordonsägarna också ha möjligheten att verkligen köra miljövänligare, säger Magnus.

– Ibland känns det som om kraven kommer före alternativen så att säga.

Kerstin då, "kvinnan utan efternamn" som är mest känd under namnet Kerstins taxi, kommer hon fortsätta att arbeta inom bolaget?

– Det tror jag nog, säger Magnus och skrattar hjärtligt. Nuförtiden gör hon mest det hon gillar bäst; att köra buss. Mamma överläter gärna det andra arbetet på oss övriga. Men ändå inte, för hon vill ju ha koll.

– Men det är verkligen jättebra att ledningen i ett bussföretag är ute och kör buss, för det är bara om man själv är ute i verkligheten som man förstår hur personalen har det.

I sommar planerar det 50-årsfirande reseföretaget att fortsätta genomföra sina turer med guidning runt om i kommunen. De återstående för säsongen hittar du här intill.

"Jag tänker att vi fortsätter göra det vi har gjort i 50 år, det har ju gått ganska bra"

NYNÄSHAMNS NYA INREDNINGSBUTIK

VITA VERKSTAN – inredning, möbler & konst
ÖPPET: ONS-FRE 14-18, LÖR-SÖN 12-16. VARMT VÄLKOMNA!
SANDTORPSVÄGEN 10 E – OBS! Semesterstängt 25-31 juli.

Begravning utan ceremoni, prisexempel:

Kista, Ängsro.....	2 190 kr
Omhändertagande (svepning och transport)	3 900 kr
Byråarvode.....	2 900 kr
Summa inkl. moms.....	8 990 kr

Begravning med ceremoni, prisexempel:

Kista, Sandholm natur furu.....	3 790 kr
Omhändertagande (svepning och transport)	3 900 kr
Byråarvode.....	3 800 kr
Representant vid ceremonin.....	1 500 kr
Summa inkl. moms.....	12 990 kr
Summa med vittlaserad el. antikbrun kista...	13 990 kr
Jordbegravning.....	15 590 kr
Annan kista, ex. Hovdala, Vila i frid.....	15 790 kr

**Vi gör även hembesök utan kostnad
och tar uppdrag i hela Stockholmsområdet.**

Begravningsbyrån
Vita Liljan

Stadshusplatsen 6
Nynäshamn
Tel 08-520 214 00

Västerhaninge 08-500 213 33
Tyresö 08-798 98 00

www.vitaliljan.se

Matbutiken mitt i centrum

**Nybakat bröd
varje dag!**

Ciabatta

Portionsbröd Bonjour 108 gr.

5:-/st

Gäller t o m 31/8 2022,
med reservation för slutförsäljning

**Vi har det mesta du
behöver i sommar, t ex:**

Salladsbar, grillat, kött från
Smak av Gotland
och alla goda tillbehör!

Förbutik med postombud
Svenska Spel • Instabox

Välkommen önskar
Niklas Tyni med personal!

ÖPPET ALLA DAGAR 8-21

Ny lokal

Nu finns HLL & Husqvarna
i nya lokaler på

Teknikervägen 12

MINIGRÄVARE

LIFTAR

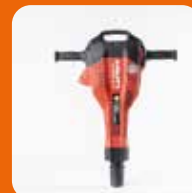
STÄLLNING

HJULLASTARE

VIBROPLATTA

BILNINGS-
HAMMARE

Välkommen in och hyr marknadens bästa maskiner!

Som kund hos oss har du nära till alla våra maskiner, all vår kunskap och alla våra skräddarsydda lösningar. Vi erbjuder alltid maskiner från marknadens ledande leverantörer. Rena, servade och redo att göra jobbet åt dig.

HLL Hyreslandslaget i Nynäshamn
Teknikervägen 12
Tel: 08-520 122 34
e-post: nynashamn@hllab.se

TEXT INGMARIE WASS | FOTO ANNA ANDERSSON

BERGSÄKER PÅ HÖJDEN

William Malmsten är 27 år och har klättrat i två och ett halvt år. Den här kvällen, som så många gånger annars, klättrar han med träningskompisen Daniel Engström. Han är en av dem som lärt William grunderna i klättring.

Jag började klättra med en kompis, Hampus Wärme, vi var helt oerfarna. Först inomhus men sedan alltmer utomhus. För bouldering behövs bara skor, matta och krita så det är enkelt att komma igång, berättar William.

– William är redan väldigt duktig. Han är extremt stark och smidig, säger Daniel.

– Äh, det är ju du också, kommer motreaktionen.

Men Daniel tycker att han tappat muskelstyrka sedan han började med klättring på nittioalet. Det verkar han kompensera med sin erfarenhet och sina långa armar och ben som ger god räckvidd för fingrar och fötter.

– Klättringen i sig är bra styrketräning. På vintern tränar jag hemma och ibland klättrar vi inomhus. Jag kör pull ups och core. Starka underarmar och fingrar är viktigt.

Vi trampar över ett hav av ramslök hela vägen till deras "egen" klippa. Daniels ettåriga flatcoated retriever Katchi svassar lyckligt och vant runt husses ben. Daniel och en annan klättrare hittade klippan för några år sedan och tog sig an den som "ett projekt".

– Det gäller att hitta en linje uppför som är tilltalande, både estetiskt och rörelsemässigt, det kallas att "projekta", säger William.

För att lösa "problemet" krävs både kropp och hjärna, sedan är

det lätt. Eller i alla fall lättare. Nu är det här en av Williams och Daniels favoritklippor.

– Har man hängt och vilat lite på vägen upp så har man inte klarat leden "på riktigt". Det tog oss flera månader innan vi "löste problemet" och då får man namnge leden. Vi döpte den till Ursinum, alltså latin för ramslök, säger William.

Ramslöksdoften ligger tät när William vant kränger på sig selen, repen och de tajta klätterskorna. Bak på selen fäster han påsen med krita som ger fingrarna bättre grepp när det är det varmt och fuktigt och friktionen blir sämre.

– Den här klippan är kul för man får ge allt på kort tid. Den är extremt svår och man behöver vara väldigt snabb för att orka, två minuter ungefär. Uppvärmningen är viktig för att bli sitt bästa jag. Efteråt är man totalt slut i fingrar och underarmar, säger William och klättrar mot första bulten.

Han fäster repet i bultarna allt eftersom. Klippan lutar lite utåt och det är ofattbart hur han kan ta sig uppåt, ibland med bara fingertopparna som fäste.

Daniel står nedanför berget och håller i repet, redo att hålla emot om William tappar greppet. De har inte klättrat här på länge så det tar ett tag att hitta greppen och när William faller tar Daniel spjörn och far nästan en bit upp i luften.

– Man faller inte handlöst, repbromsen stryker bra. Repliklättring är inte helt riskfritt, man måste lita på varandra.

"Uppvärmningen är viktig, man måste vara sitt bästa jag"

Att klättra utmanar inte bara styrka och vighet. Det är ett bra sätt att släppa andra tankar en stund och fokusera på uppgiften menar både Daniel och William.

”Klippan lutar lite utåt och det är ofattbart hur han kan ta sig uppåt”

Både Daniel och William har en ansenlig mängd rep och småprylar med sig och Daniel visar hur kamsäkringar i olika storlekar kan kilas in i minimala skrevor.

– Fördelen med kamsäkringar jämfört med bultar som man slår in i berget är att man lämnar berget i samma skick som man fann det.

När William har klarat berget utan att pausa är det dags att åka på nya äventyr. Ringvägen är ett favoritområde bland klättrarna i Nynäshamn.

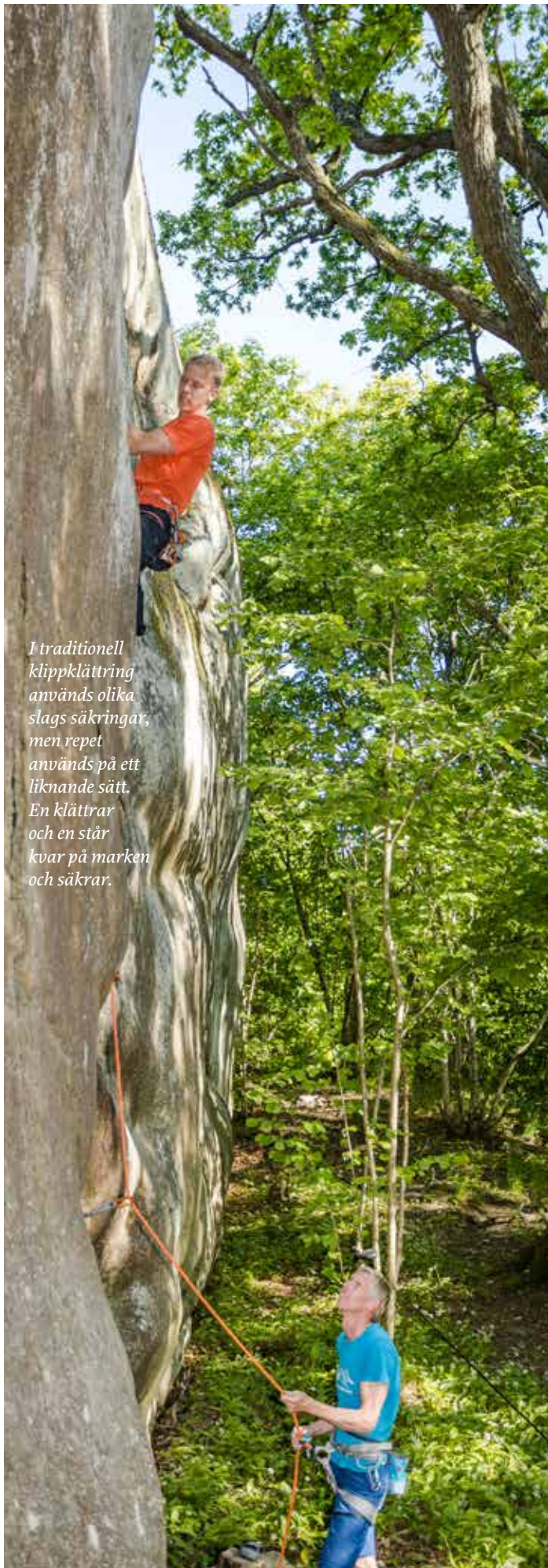
– Här finns klippor som är perfekta om man bara vill få till en eller två timmars klättring. Bouldering görs utan rep och man kan göra den ensam.

Vi parkerar nära Drottningviken och går genom skogen mot havet. Klippan vi når är ganska låg och lång. William och Daniel lägger ut varsin tjock matta som de burit med sig på ryggen. Tappar man greppet faller man relativt mjukt.

– Det här är ett bra ställe att träna på, säger Daniel och börjar klättra längs med klippan i stället för uppåt.

Även här har killarna löst några problem och döpt lederna som de också lagt ut på nätet. Mjölkört, Rallaros och Finhackad mink, den sista är ett

I traditionell klippklättring används olika slags säkringar, men repet används på ett liknande sätt. En klättrare och en står kvar på marken och säkrar.

CRYOKLINIKEN *Boya 21*

Boost your beauty

Vi arbetar med den senaste frystekniken för t ex

- Fettreducering utan kirurgi • Uppstramning av hud
- Rynkreducering • Antiage-behandlingar • Cellulitbehandling
- Antiödem • Öka collagenproduktion med Cryobehandling.

Du får ett omedelbart och hållbart resultat!

Andra behandlingar:

- Coollifting med hyaluronsyra • Ekologisk ansiktsbehandling
- Lymfbehandling • Healingtouch/taktil beröringsmassage

ERBJUDANDEN JUST NU:

Kort för 5 kroppsbehandlingar **1000:- rabatt**

Prova på-behandling (ord.pris 1990:-)..... **1499:-**

Välkommen till oss i en avkopplande och stressfri miljö – där du är i fokus.

Theresia Malm
Certifierad Cryoterapeut
och samtalscoach

Yvette Malm
Certifierad Cryoterapeut

Boka på: <https://www.bokadirekt.se/places/eryokliniken-44191>

Tel. 0760177985 • www.cryokliniken.se

Klippgatan 22 • Nynäshamn • FB & Insta: @cryokliniken

Bioreningsverk för enskilt avlopp

Testat av JTI*
Klarar hög
skyddsnivå!

*JTI = Institutet för Jordbruks- och Miljöteknik

Bioreningsverket från Alnarp Cleanwater renar avloppsvattnet på naturlig väg med mikroorganismer och växter. Detta gör att anläggningen blir lättskött, man slipper kemikalier och serviceavtal. Vill du veta mer? Kontakta oss för ett kostnadsfritt rådgivningsbesök ute i din trädgård.

**alnarp
cleanwater**

040-462 690 • alnarpcleanwater.se

internt skämt. Leden är besvärlig eftersom man startar klättringen sittande på marken.

William drar på sig klätterskorna som har tunn sula och klämmer ihop tårna så att de vinklas. De är inte bekväma tycker William, tvärtom gör de lite ont.

– Det gäller att vara rätt uppvärmd och stark, sedan kan det handla om små detaljer, som rätt vinkel på foten, säger William.

Daniel ger sig nu i väg rakt uppåt och klarar klippan utan fall. William som är lite kortare försöker stå på tå och sträcka sig för att nå de små skrevor och avsatser som Daniel föreslår från marken. Trots osannolik vighet blir det fritt fall ner i den tjocka mattan.

Williams tips till den som vill prova att klättra är att börja med bouldering inomhus i någon av alla anläggningar som erbjuder det. Känner man en erfaren klättrare så kan man be att få hänga på utomhus.

– När jag började klättra med rep så följde jag med erfarna klättrare. De hade all utrustning så det enda jag behövde själv var skor och sele. Nu klättrar jag två, tre dagar i veckan under säsong.

– Det bästa med klättringen, utöver att den

ger bra träning, är att man får vara ute i naturen, att man måste fokusera och lösa problem. Det gör att man släpper allt annat, säger William.

”Trots osannolik vighet blir det fritt fall ner i den tjocka mattan”

William & Daniels favoritklippor

STORA SKRAMSÖ

Kräver båt, vid Muskötunneln

GRÖNBRINKSBERGET

Fituna, Sorunda

VÅRDBERGET

Sorunda

RINGVÄGEN

(Strandvägen) Nynäshamn, perfekt för en eller två timmars klättring

FLATEN

Tyresö, en svår och hård bergvägg med mycket överhäng

FRUBERGET

Traditionell klättring, ligger i naturreservat vid Gamleby i Småland

Daniel är en rutinerad utövare och en av dem som lärt William grunderna i klättring.

Liten ordlista för klättrare

BOULDERKLÄTTRING

Frikättring med en tjock matta under. Ett kul sätt att träna rörlighet, styrka och motorik som kräver mer styrka och teknik än uthållighet. Det behövs bara klätterskor, en påse med krita och en crashpad.

CRASHPAD

Den madrass som används vid bouldering och som gör att man faller tryggt. Man bär med den på ryggen.

SPORTKLÄTTRING

På en klippa med förplacerade bultar att fästa repet vid. En klättrare och en står kvar på marken och säkrar repet vid fall.

TRADITIONELL KLÄTTRING

Klättrarna sätter själva säkringar, kräver också en pålitlig kompis på marken.

TOPPREPSKLÄTTRING

Repet löper utmed leden via en säkringspunkt högst upp på klippan fäst vid klätterselen. Även här behövs en säkringsperson på marken.

KLÄTTERSELE

För att fästa repet till klättraren och för att hänga utrustning på.

KLÄTTERSKOR

Med gummisula för friktionens skull.

KLÄTTERREP

Säkrar om klättraren faller.

REPBROMS

Repbromsen minskar rycket för den som håller emot om klättraren faller.

KAMSÄKRINGAR

Kilar som fästs tillfälligt i klippskrevor vid traditionell klättring med rep.

JUG – Ett stort grepp.

CRIMP – Ett litet grepp, till exempel en smal list.

FÖRARE – Klätterguider kallas förare

PROJEKT – En klippa utan led som man vill ta sig uppför.

LED – En väg uppför klippa eller berg.

PROBLEM – ”Problem solving” är att hitta vägen uppför en klippa.

KRUX – Den svåraste delen av leden.

– För bouldering behövs inte så mycket utrustning, det räcker med klätterskor och en påse krita för att få bra grepp. Klättrar du med rutinerade klättrare har de crashpad, säger William.

Lokal expert på jakt-, fritids- och arbetskläder

SOMMAR

OCH MED DEN - MER TID UTE

VI GÖR DET LITE TYNGRE
UTELIVET LÄTTARE MED
ETT NYTT SORTIMENT
AV PRODUKTER FÖR

SKOG & TRÄDGÅRD

**TEAM
WORK
WEAR**

SVEA
YRKES & PROFILKLÄDER

**NU ÄVEN PRODUKTER
TILL SKOG & TRÄDGÅRD**

MTD
For A Growing World

KÄRCHER

OREGON

ASPEN
FUEL FOR PROFESSIONALS

WOLF Garten

Air Liquide
creative oxygen

PRIMAGAZ

Teknikervägen 17, Kalvö, Nynäshamn, 08-520 422 10 |
Öppet måndag-torsdag 8-17 & fredag 8-16 | www.sveayrkes.se

UTFLYKTSTIPS

1. Vårdkasberget – utkiksplats & klättringsberg
2. Troll- och monsterstig längs Sunnerbys motions slinga
3. Tibble Gård med djur att klappa
4. Moa Martinsons torp
5. Fågeltornet vid Östra Styrans våtmarker
6. Ingvarsstenen och start för Runstensvägen
7. Nynäshamns golfklubb, Körunda
8. Simhall
9. Borgruinen i Hammersta
10. Fjärilsstigen i Stora Vika
11. Käringboda naturreservat
12. Sörmlandsleden o. Nynäsleden
13. I Nynäshamns tätort:
 - Järnvägmuseet
 - Nickstabadets camping, hopptorn & vattenrutschkana
 - Svenska Nostalgimuseet Mopedum och Konstpoolen
 - Sommarutställning för barn på Folkets hus
 - Minigolf på Frejas holme
 - Ön Trehörningen med gamla vattentornets utkiksplats
 - Hembygdsgården
 - Strandvägen (Ringvägen)
14. Lövhagens friluftsområde och Knappelskär med sandstränder och grotta
15. Järflotta med Dragets kanal
16. Torö stenstrand på Örens naturreservat
17. Lotskyrkogården vid Herrhamra och Ankarudden
18. Öja med Ersta batteri, Landsorts fyr, museum m m

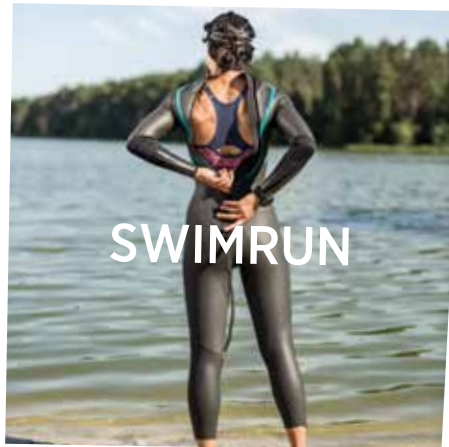
Mot härliga sommarmål!

SKÖNA UTFLYKTER & SPÄNNANDE ÄVENTYR I NYNÄSHAMN

KLÄTTRING

De erfarna klättrarna William & Daniel tipsar om Stora Skramsö på Muskö, Grönbrinksberget och Vårdberget i Sorunda samt vid Strandvägen i Nynäshamn.

SWIMRUN

På Lövhagen finns en utmärkt swimrunbana, men ett äventyr kan ju också vara att hoppa från tian på Nicksta i Nynäshamn eller badberget vid sjön Muskan i Ösmo.

SKATE

Stora Vika har en egen skateramp och Nynäshamn en hel skatepark med bowl, pumpbump, curbs och extensions. I anslutning till den finns också lekpark och utegym, som du även kan hitta fler av på kartan.

DYKNING

Runt om i Nynäshamns skärgård finns det 27 kartlagda vrak. I lättåtkomliga Drottningviken vid Strandvägen ligger en segelbåt på botten som också blivit hem för många fiskar.

PADDLING

Med kajak kan du komma långt. Välj väg utifrån förmåga. Detsamma gäller SUP (Stand Up Paddle). Börja i vikar om du är ovan eller kanske ett varv runt Yttre Gården om du är erfaren. Finns att hyra.

FISKE

Abborre, gädda, gös eller havsöring? Fisket är rikt i både sjöar och hav, men håll koll på var det behövs fiskekort. Uteblir nappet trots allt rekommenderar vi ett besök på Nynäs Rökeri i Fiskehamnen...

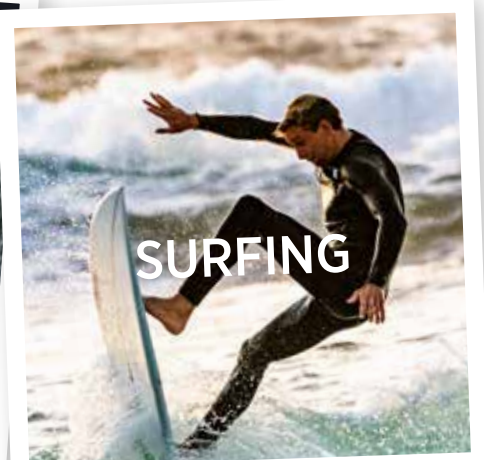
CYKLING

Utmanande mountainbike på skogsstigar. Landsvägscyklning på idylliska småvägar som Torö-, Väggarö- eller Strandvägen. Nynäsleden längs med gamla 73:an är också ett tips för den som vill ta en längre tur.

GROTTOR

Nynäshamn har ett flertal grottor att utforska, från lätta till avancerade. Tänk på att det kan vara blött, lerigt och mörkt. Bär gärna overall och hjälm utrustad med pannlampa – men viktigast: gå inte ensam!

SURFING

Torö stenstrand erbjuder fantastiska vågor för surfare när vinden ligger rätt. Vi tipsar om västra sidan för kitesurf. Vindsurfing fungerar överallt där vatten och vind finns.

Fastighetsbyråns mäklarpanel visar: **DETTA HÄNDER PÅ MARKNADEN JUST NU**

Fastighetsbyråns senaste Mäklarpanel visar ett tydligt skifte på marknaden, där en tidigare fördel för säljarna i april nu har svängt till att bli en klar fördel för köparna.

Marknaden präglas av osäkerhet som gör att säljare och köpare inte möts. När mäklarna får förutspå prisutvecklingen under återstående året 2022 tror de flesta på en nedgång av priserna kring runt 5 till 10 procent.

I Mäklarpanelen från Fastighetsbyrån, Sveriges största mäklarföretag, har företagets mäklare runt om i landet svarat på frågor om läget på bostadsmarknaden. På frågan "För vilka är bostadsmarknaden mest fördelaktig just nu?" blev snittet 3,74 på en skala mellan 0 (köparna) och 10 (säljarna). Det kan jämföras med 6,21 när samma fråga ställdes i slutet av april och 7,54 i juni 2021. Från en tydlig fördel för säljarna har det nu alltså skett en omsvängning där köparna fått en tydlig fördel på marknaden. Mest påtaglig är förändringen i Stor-Stockholm, där siffrorna gått från att vara 6,19 i april till en nivå på 2,49 i juni.

- Det är en relativt dramatisk och snabb förändring vi haft, framför allt den senaste tiden. Det kan närmast liknas vid reaktionen efter Lehman Brothers fall i början av finanskrisen. Efter en väldigt het marknad de senaste åren skapar nu kriget, inflationen, räntehöjningar och börsoro en stor osäkerhet. Bostadskonsumenter vet inte vad de kan vänta sig av marknaden nu, och framåt, vilket gör att många väljer att avvakta, säger Johan Engström, vd på Fastighetsbyrån.

Johan Engström är vd på Fastighetsbyrån i Sverige.

VÄLKOMMEN TILL OSS PÅ FASTIGHETSBYRÅN I NYNÄSHAMN!

Krister Florin, fastighetsmäklare

Magnus Hällgren, fastighetsmäklare

Camilla Martinsson, säljkoordinator

Snart till salu på lokala bostadsmarknaden:

NÅGRA AV VÅRA KOMMANDE OBJEKT

PÅ GÅNG

Gryt 23 & 27

Idyllisk hästgård med plats för den stora familjen! En lantlig dröm med mycket att erbjuda, bl a en egen pool.

Ragnhildsborgsvägen 2 & 4

Charmigt torp med stor potential, inbäddat i grönska samt med en avstyckad tomt om 3 035 kvm.

Vi önskar dig en skön sommar!

Vårt kontor är öppet hela sommaren och det finns alltid någon på plats. Men kontakta oss gärna på telefon innan besök i fall vi är ute tillfälligt på uppdrag.

Sommaren är en perfekt tid för fotografering!

Boka in fotografering med oss under din semester, för att i lugn och ro planera och förbereda höstens försäljning.

Med grönskande bilder kommer man att möta marknaden med bästa möjliga förutsättningar när det väl är dags!

INOM KORT FÅR VI YTTRELLIGARE EN MÄKLARKOLLEGA...

Kim Törnblom, fastighetsmäklare

Jenny Wiklund, fastighetsmäklare

Doris, vår kontorshund och maskot

UPPDRAG: RÄDDA ÖSTERSJÖN!

”Vi kan inte göra allt själva, men vi kan göra något för att vara med och vända utvecklingen i rätt riktning”

Rotarys engagemang för Östersjöns välbefinnande startades av två finska distrikt i form av ett gränsöverskridande samarbetsforum. BASRAN (Baltic Sea Regional Action Network) presenterades på ett internationellt Rotarymöte i Hamburg 2019. Det svenska distriktet som inkluderar området södra Stockholm, Sörmland och Gotland, och där även Nynäshamnsklubben ingår, bestämde sig för att haka på direkt. Flera av distrikten längs med kustlinjen väntas göra detsamma efter hand. Projektet ligger i linje med Rotarys grundidé, som är att ”människor från olika yrkesgrupper i samhället skall delge varandra kunskap till ömsesidig nytta och för att tillsammans bidra till fred och en bättre värld”. En internationellt prioriterad partner är FN med Agenda 2030 och det finns idag 2 000 Rotaryklubbar med 80 000 medlemmar samlade runt Östersjön.

– Målsättningen är att ett nätverk av Rotaryföreningar i de nio länderna runt Östersjön ska samarbeta i projektet. Idag är alla utom Ryssland representerade.

Det berättar Tommy Lekenmyr som är engagerad i frågan för Rotarys räkning i Nynäshamn. Tillsammans med flera av de svenska distrikten i föreningen och övriga länders motsvarigheter arrangeras bland

annat seminarier med föreläsningar av forskare för att öka kunskapen om Östersjöns mående och möjliga åtgärder. Målet är förstas att vända den negativa spiralen.

– Syftet är att bidra till att återställa miljön i havet till en nivå som åtminstone motsvarar den som fanns på 1970-talet. Att få tillbaka fiskbeståndet och de syrerika bottenarna. Vi behöver minska fosforutsläppen som bland annat leder till algblomning sommartid, säger Tommy vidare.

I projektet ingår att ta regelbundna vattenprover för att kunna följa utvecklingen av innanhavets tillstånd. En stor del av arbetet innebär också påverkan, inte minst av våra lagstiftare i riksdagen. Nyligen hölls ett möte där med representanter från Rotary.

– Vi kan inte göra allt själva, men vi kan göra något för att vara med och vända utvecklingen i rätt riktning, fortsätter han.

Nu vill Rotary i Nynäshamn engagera fler lokalt i den viktiga frågan, såväl företag som skolor, föreningar och privatpersoner. Startskottet för den målbilden är tänkt att ske i samband med Skärgårdsmarknaden som arrangeras i slutet av augusti, lördagen den 27:e närmare bestämt. Då var planen från början att få den välkända briggen Tre Kronor att åter lägga till vid kajen i

Östersjön är en pärla för hela ostkusten och anledningen till att vi bor där vi bor. Utan Östersjön, inget Nynäshamn. Den isfria hamnen är upphov till stadens ursprung och sjötrafiken ännu idag en viktig näringsgren. Det saltstänkta vattnet är också en källa till många glädjeämnen, från härliga bad längs med stränderna till fiske, båtliv och turism. Men under ytan döljer sig ett innahav som inte mår något vidare, ett resultat av många års negativ påverkan. Arbetet för att rädda Östersjön pågår i olika delar av samhället och den lokala föreningen Rotary i Nynäshamn är en av de parter som tagit stafettpippen för att göra något åt problemen.

TEXT NICLAS AXELSON

Nynäshamn för visningar ombord. Företaget bakom briggen har genom sitt projekt ”Expedition Rädda Östersjön” också engagerat sig i frågan. Nu blir det i stället Rotary själva som tar hand om arrangemanget.

– Ekonomin räckte inte riktigt till för att locka hit briggen Tre Kronor den här gången. Många är intresserade av miljön, men det hade behövts fler sponsorer eftersom vi vill att evenemanget ska vara gratis för allmänheten. Nu hoppas vi att vår egen utställning ska locka besökare och få fler att vilja engagera sig för Östersjöns välmående. Samtidigt får vi förstas också chansen att berätta mer om Rotarys verksamhet, både i kommunen och resten av världen, avslutar Tommy.

Tommy Lekenmyr från Rotary i Nynäshamn är engagerad i frågan om Östersjöns räddning.

THE *Real* GROUP

The Real Group är synonymt med vokalmusik i världsklass - nu besöker de Sorunda kyrka för en konsertkväll fylld av svensk sommar.

SORUNDA KYRKA
Söndag 14 augusti kl 18.00
Biljettpris 375 kr
Biljetter: www.nortic.se/dagny/event/38554
(eller sök på Sorunda, via nortic.se)

Arrangör:
Jarl Konsult AB
0708-104545

Lyx för huden
by Ivana

Ivana Wagner
076-415 28 86
www.lyxforhuden.se
www.kmtbiocosmetics.se
Heimdalsvägen 2 B
Nynäshamn

Individuell rådgivning för just din huds behov
20 års kunskap & erfarenhet!

- Ansiktsbehandlingar
- Plasma lift & dusch (avancerad nivå)
- KMT ekologiska produkter
- Ögonbryn • Fransböjning/Lash lift
- Helkroppspeeling • Vaxning
- Kosmetisk pedikyr • Manikyr
- Massage • Make up-sortiment
- Presentkort - uppskattat & personligt!

  Lyx för huden by Ivana
 [lyx_for_huden_by_ivana](https://www.instagram.com/lyx_for_huden_by_ivana)

Visst finns vi i Nynäshamn!

Sedan 2019 finns vi även i Nynäshamn.

Vi kan ta hand om allt som rör dödsfallet – rådgivning, juridik, försäkringar, blommor och naturligtvis själva begravningen.

Vi finns på Fredsgränd 2B, mitt i Nynäshamns centrum, där du möts av **Maria Hallström-Ullmann.**

Läs mer på www.ignis.se

PERSONLIGT ENGAGEMANG NÄRA DIG

 Nynäshamn **IGNIS**
Begravningsbyråer
Fredsgränd 2B, 08-673 83 38

Auktoriserad av Sveriges Begravningsbyråers Förbund

Kålbäck's 1910 FÄRGHALL

Fem generationer av kunskap & erfarenhet

• FÄRG • TAPET • GOLV

Sommarpris!

ULTIMATE
Demidekk fasadfärg
Finns i 3 och 10 liter.

Vi är ett familjeföretag som nu är inne på femte generationen

Under den här tiden har vi samlat på oss mycket kunskap och erfarenhet. Vårt motto är att ge kunden bästa service och få dem att känna sig nöjda!

Lillemor, Ewa & Amanda

Färgsättning av ditt hem - inne och ute
Fasad- & färgsättningskonsult Lillemor ger rådgivning. Vi kan även erbjuda tjänst av färgsättning.

INFINITY
Demidekk fasadfärg
Finns i 3 och 10 liter.

 Välkommen att kontakta oss för ett hembesök eller möte i butiken.
Lövlundsvägen 21, Nynäshamn. Tel. 08-520 168 68. E-post: info@kalbacks.se

 Vi har öppet: Vardagar kl 9.00-18.00 • Lördagar kl 9.00-14.00

Kålbäck's 1910 FÄRGHALL

KRÖNIKA

Med generalmajoren på Lövhagen

Jag viker in på Lövhagens parkering i sommargryningen, med fortsatt spring i benen efter att ha avverkat Ringvägen med generalmajoren Henri de Champs i tankarna.

1941, sju år innan sin död, sålde han Lövhagen till Nynäshamns köping under förutsättning att området för all framtid skulle kunna nyttjas för fritidsändamål av allmänheten.

Han får därför min tillåtelse att gå tillsammans med mig här idag.

Det är ju mer än en gång under de senaste femtio åren som jag personligen varit tacksam för vad han gjorde.

Mitt första minne är nog Mulleskolan.

Jösses Amalia, när jag som femåring fick se Mulle dyka fram bakom ett träd nere vid första pumpviken!

Jag har inte hämtat mig från den upplevelsen ännu, vet fortfarande vilket träd det var.

Just det, lärde mig cykla här också. Pappa lärde mig.

Sedan har det varit otaliga promenader, skolavslutningar, första maj-brasor, springa slingan-flåsningar, spelningar på Lövstock, grottäventyr och vattenskidåkning.

Jag gjorde min speldebut på Lövstock.

Då skulle du varit med, Henri!

Eller kanske inte, förresten.

Jag var så nervös så att jag höll på och tuppa av.

Promenaden fortsätter ned mot Knappelskår och så vidare ut mot Bötet.

Här grävde jag för länge, länge sedan, kanske är det trettio år nu, ner en liten plåtlåda inne-

hållande några papperslappar med viktiga uppmaningar till mig själv.

Om livet.

Jag var olyckligt kär och det är ju aldrig lätt.

Kanske två, tre gånger de senaste trettio åren har jag kollat till min lilla plåtburk och jo, den finns kvar.

Det är bara jag i hela världen som vet var den finns. Och så Henri nu då, förstås.

Nåväl, jag beslutar att ta till höger och gå ned mot andra pumpviken och sedan bort mot Stockbonäs.

Här har jag lite med flit inte brytt mig om att hitta flyttblockstunneln som inlandsisen efterlämnat, bara för att jag liksom vill spara på den lite.

Kanske nästa år, får se.

Här låg tidigare en gård som De Champs också sålde till Nynäshamns köping.

Fantasin skenar som vanligt i väg... Satt han här någonstans och filosoferade när han kom fram till att denna oslagbara halvö borde komma fler till gagn, satt han här någonstans när beslutet togs, och hur gick det till?

– Var det så, Henri? frågar jag.

Han bara flinar tillbaka, och vi lufsar vidare bort mot Norrhagen, där det nu byggs ett oerhört vackert hus. Det är Claes och hans duktiga mannar som håller på, ser stabilt ut som vanligt.

Efter inspektionen väljer vi att svänga höger in på slingan som tar oss tillbaka till Lövhagens café och där lyxar vi till det med en fika, Henri och jag.

Jag bjuder.

– Nu, viskar jag tyst till Henri, låter vi sommaren och Nynäshamn ta hand om oss resten av den här dagen...

Tusenkonstnären och livsnjutaren Niklas Liljehammar delar med sig av sina betraktelser som krönikör i 100% Nynäshamn.

Skärgårds- MARKKNAD

LÖRDAG 27 AUG. KL 10-16

I Nynäshamns fiskehamn bjuds det på marknad

GODA SMAKER, HANTVERK & MYCKET MER MED KNALLAR FRÅN NÄR & FJÄRRAN
POLITIKER PÅ PLATS INFÖR VALET, AKTIVITETER FÖR STORA SOM SMÅ
SAMT ÖPPET I HAMNBODAR, RESTAURANGER OCH BUTIKERNA PÅ STAN

Varmt välkommen!

I samarbete med:

nynashamnscentrum.se/skargardsmarknad

Se nynashamnscentrum.se för butiksutbud och vad som är på gång.
Håll dig uppdaterad om det senaste på sociala medier @Nynashamnscentrum

STADSKÄRNE
FÖRENINGEN
NYNÄSHAMN

LUSTFYLLETT PROJEKT I

SVINHUSET

För att komma till Torö Svinhus kör man mot Torö och sedan mot Herrhamra Gård. En slingrig och mycket vacker väg leder fram till gården och vid skylten "Torö Svinhus" svänger man in på en grusväg.

TEXT INGMARIE WASS

Det är inte helt lätt att hitta hit, och det ska det inte heller vara tycker Line och Martin Jobeus som drog igång Torö Svinhus under pandemin.

– Vi kommer aldrig att annonsera i neon, vi vill inte trycka oss på, säger Martin.

Efter att ha sålt catering- och restaurangbolaget Carotte är nu Torö Svinhus deras gemensamma och lustfyllda projekt. Ladan ligger på Herrhamra Gård som Lines farfar köpte i slutet av 1930-talet, strax innan andra världskriget. Här har hon tillbringat barndomens somrar och i det stora huset bor numera mamma Madeleine. I närheten, vid Ankarudden, ligger restaurang Sjöboden som drivs av systemn Frida tillsammans med hennes dotter Hanna. Systemn driver också Torö Lanthandel & Bageri med dottern Sara.

Line och Martin träffades i gymnasiet och ett par år senare, 1989, blev de ett par. Då hade Martin hunnit jobba ett tag utomlands.

– Pappa var diplomat och vi bodde på många ställen runt om i världen, mest i Japan. Efter gymnasiet jobbade jag i ett handelshus där och hjälpte svenska företag att göra affärer.

”Vi har alltid varit ambitiösa, det är kärnan i allt vi gör”

Paret hade samma idéer om hur de ville leva och arbeta, och startade företaget Carotte.

– Vi gillar att jobba och har alltid haft viljan att vara nytänkande. I arbetet är vi kompromisslösa och noga med ordning och reda. Vi delar upp arbetet bra mellan oss och barnen har alltid varit delaktiga.

Barnen, Axel, 26, Calle, 23 och tvillingarna Märta och Vera, 17, har vuxit upp med Carotte. Företaget fick snabbt allt större beställningar och i flera år levererade man maten till bland annat DN-galans tusentals besökare.

– Maten gjordes från grunden och även det vi bakade, inget fusk med halvfabrikat. Vi har alltid varit ambitiösa, det är kärnan i allt vi gör, säger Line som är utbildad kock.

Parallellt med att Carotte växte startade Martin reklambyrån Vargen. Några år senare blev han distributör för en rad svenska modemärken i Japan och det betydde resor varje månad under fjorton år. Då var Line ofta ensam med de fyra barnen – och det gemensamma företaget.

– Det hände att vi fick fyrtio beställningar på en dag. Då åkte jag till jobbet vid tretiden på morgonen och lämnade en lapp till barnen att jag skulle komma tillbaka i tid för att hinna skjutsa dem till skolan.

Line medger att det kan vara svårt att förstå hur de hann med allt. Men för tre år sedan sålde de Carotte.

– Barnen som jämt var med överallt sa ”vad ska vi nu prata om på middagarna?”.

Första tiden tyckte Line att det var härligt att vara ledig, spela tennis och gå ut med hunden. Men snart hittade hon ett nytt yrke.

– Jag gillar att arbeta praktiskt och var nyfiken på att lära mig dreja. Det är ju ett hantverk precis som kockyrket.

Line lärde sig dreja på Folkuniversitetet och utbildar sig löpande hos erkända keramiker. Hon har sin egen verkstad på gården och drejar stengods, bland annat tallrikar till restaurang Agrikultur i Stockholm. För den som själv vill prova på håller hon kurser på Torö Svinhus.

Ett sätt att ta tillvara sina erfarenheter från Carotte var att gå en ledarskapsutbildning.

– Det är viktigt att organisera en verksamhet och bestämma vem som är ansvarig för vad. Just nu hjälper jag två killar som driver restauranger i Vimmerby och Västerвик och vill utveckla sin cateringverksamhet, säger Line.

Vintern 2020/2021 bestämde sig Martin och Line för att göra något med den stora ladan på Herrhamra Gård.

*”Svinhuset ska vara
möjligheternas hus”*

– Vi är nyfikna och vill fortsätta prova nya grejer. Vi gillar att jobba, det är så vi är, det är inte som ett arbete utan en livsstil, säger Line.

Martin var tidigare delägare i Malmstenbutiken, en av landets främsta möbelformgivare, och han är mycket intresserad av inredning. Båda två gillar återbruk och i svinhuset kan man fynda både nya och gamla saker. En del kommer från dem själva, annat har vänner och kunder lämnat in.

– Torö Svinhus ska fyllas med sådant vi gillar och tror att andra kommer att uppskatta. Det ska vara inbjudande att kliva in och slå sig ner här, säger Martin.

– Och i butiken ska det finnas allt från återbruk, krukväxter och keramik till bra presenter. På sikt även vilt och marmelad tänker vi, säger Line.

Under sommaren bor de i ett hus på gården. Här bor också Malte och Frank, två snälla hundar av rasen rhodesian ridgeback som även gett namn åt Lines keramikserie. Tvillingdöttrarna Märta och Vera har bytt ut sina vanliga sommarjobb för att ta hand om caféet.

– Båda älskar att baka och gillar genuint hantverk, säger Line.

Beredningsköket är inrett i en container som placerats i den stora ladan. Här finns maskiner för allt, till exempel gelato och bakning. Det finns också ett utekök med pizzaugn, grill och ett stort stekbord där all mat lagas.

– Tanken är att man ska kunna hyra svinhuset för privata fester eller annat trevligt. Vi kommer också att ha marknader, yogadagar, barnaktiviteter och matlagningsaktiviteter. Svinhuset ska vara möjligheternas hus och vi annonserar allt som händer på vårt Instagram.

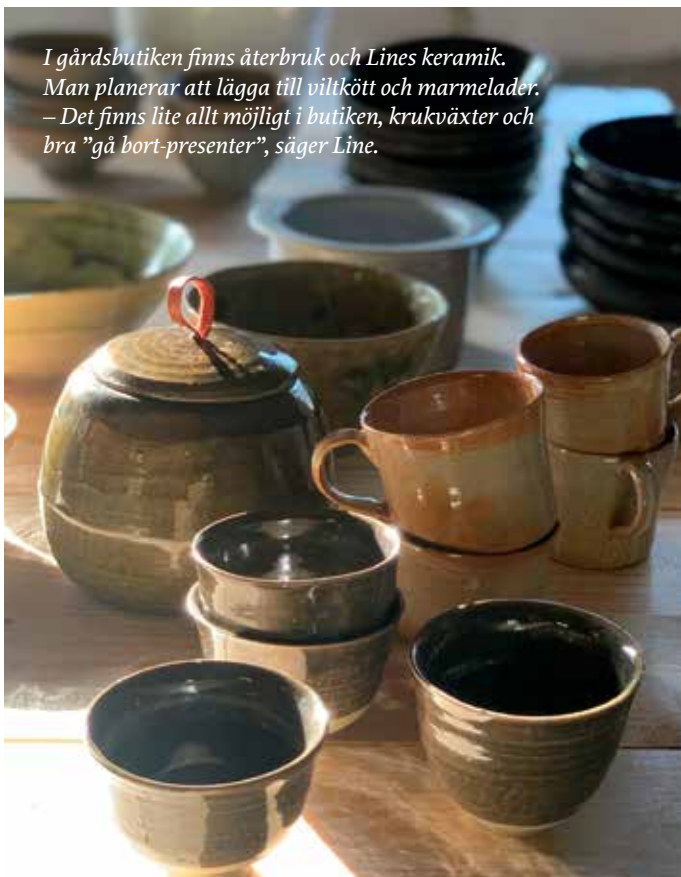
Martin funderar just nu på hur han ska signalera de dagar det finns hemgjord gelato.

– Kanske gör jag en skylt i form av en glasstrut som kan hänga upp och ner när vi har stängt och rättvänt när vi har öppet.

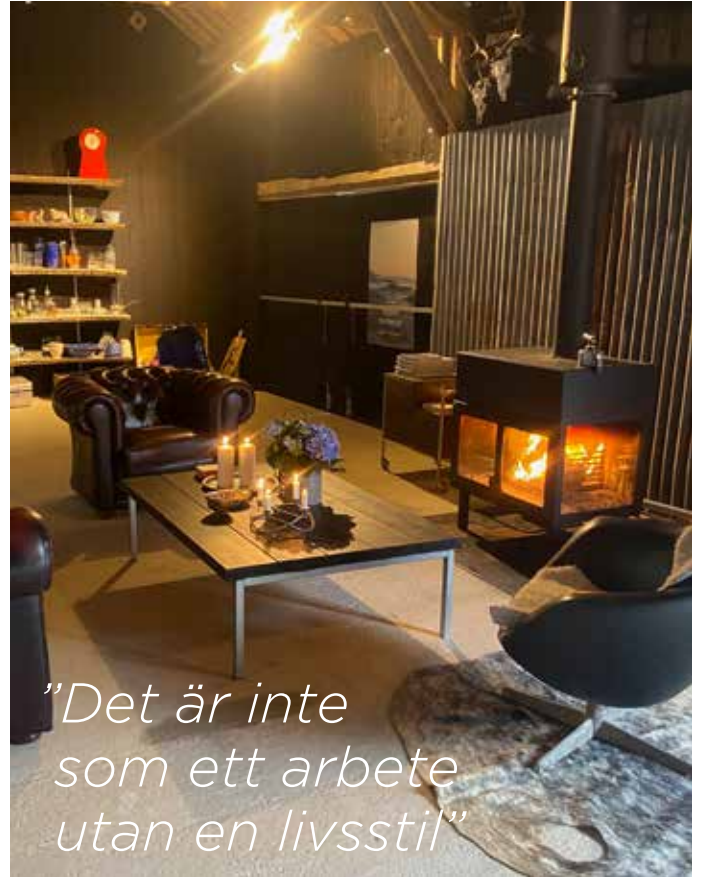
*”Vi vet inte vart
det här tar vägen”*

På logotypen till Torö Svinhus står det ”EST. 2021” som brukligt är när man är stolt över att företaget funnits länge. Men än så länge finns ingen imponerande historia att berätta.

– Vi skrev det för att visa att det bara finns framtid. Vi vet inte vart det här tar vägen, säger Martin och ler ikapp med Line.

*I gårdsbutiken finns återbruk och Lines keramik.
Man planerar att lägga till viltkött och marmelader.
– Det finns lite allt möjligt i butiken, krukväxter och
bra ”gå bort-presenter”, säger Line.*

"Det är inte som ett arbete utan en livsstil"

– Torö Svinhus är vårt gemensamma lustfyllda projekt. Här ska vuxna, barn och hundar känna sig välkomna, säger Line och Martin Jobeus vars egna hundar heter Malte och Frank.

Tack vare våra trogna annonsörer kan vi ge ut magasinet 100% Nynäshamn gratis till alla våra läsare. Under året kommer vi därför att berätta lite mer om några av de lokala företag som valt att synas regelbundet med sin marknadsföring i 100% Nynäshamn och varit med hela vägen på vår resa fram till utmärkelsen "Året lokala magasin" från Sveriges gratistidningars branschförening, GTF.

Här presenterar vi en av våra möjliggörare – en riktig guldpartner!

FOTO ALICE AHLSTEDT

Liten butik med **STORT SORTIMENT**

Liten butik med stort sortiment. Nynäshamns centrum, mitt emot kyrkoberget, ligger den lilla butiken Tygmans alldeles vid Centralgatans början. Här på samma plats har den hållit hus i över 40 år och är en av de unika butiker som finns i staden, helt fristående från något kedjeföretag. I juni 2018 tog paret Ann och Stefan Jonelund över verksamheten efter den tidigare ägaren Inez Granström, som också var en av grundarna. Sortimentet var ganska givet på förhand, med bland annat tyger och gardiner, tillhörande attribut och diverse inredningsartiklar som bas, men sakta och säkert har de "nya" ägarna också utvecklat konceptet och satt sin egen prägel.

– Vi har bland annat satsat mycket mer på solskydd, både till privatpersoner och företag, berättar Ann vid en paus i det kombinerade lunchrummet/kontoret, samtidigt som en strid ström av kunder pockar på uppmärksamhet.

Ann berättar också om sykurserna som ska återupptas till hösten. Många är intresserade av att vara med på dem. Satsningen på garner och en utvecklad belyningsavdelning är några andra tillskott i sortimentet under senare år. Även tjänster, som sömnadshjälp av hemtextil, ingår i utbudet.

– Relativt nytt är också att vi erbjuder försäljning och service av Janome symaskiner. Vi har kontakt med en riktigt duktig service-tekniker som även kan fixa andra märken vid behov, tillägger hon.

Det är mycket som ryms på den lilla och mysiga ytan i butiken, men allt går förstås inte att alltid ha hemma på lager.

– Vi löser oftast kundens önskemål. Det mesta går ju att beställa hem!

Innan Ann tog över Tygmans jobbade hon i livsmedelsbranschen, bland annat i en italiensk delikatessbutik i Stockholm och på ICA i Täby respektive Liljeholmen. Ostar är en särskild specialitet som hon också själv uppskattar mycket.

– Jag har tidigare jobbat med mat hela livet och sytt på fritiden. Nu har det blivit tvärtom, skrattar Ann.

Kärleken lockade henne till Nynäshamn. Maken Stefan är uppväxt här och jobbar som inneoperatör på Nynas AB, "oljan" eller "raffet" som vi säger i dagligt tal. Eftersom han skiftarbetar finns emellanåt även tid för det gemensamma företaget, där Stefan sköter mätning och uppsättningar av det som kunderna har köpt. Tygmans erbjuder även gratis konsultation inom kommunens gränser och kommer gärna ut till kunden för rådgivning innan beställningen görs så att allt blir rätt från början.

Tygmans syns återkommande som annonsör i 100% Nynäshamn och har gjort det ända sedan starten av det lokala magasinet. Ann gillar att samarbeta lokalt.

– Om vi vill ha kvar våra företag i kommunen är det viktigt att vi stöttar varandra. Ett litet företag som vårt måste också välja noga var man ska lägga pengarna, till exempel när det gäller marknadsföring för att nå ut.

– 100% Nynäshamn är en trevlig tidning som uppmärksammar det lokala. Jag vet att den är väldigt omtyckt av befolkningen och har många läsare. Därför har vi valt att annonsera i 100% Nynäshamn, förklarar Ann.

Clean Water
ACWT AB

Dricksvatten från havet!

Vi har kompletta system för ett eller flera hushåll

Vi har lång erfarenhet av avsaltningssystem och har egen personal för installation/service

Gör som många andra på Södertörn! kontakta oss för en kostnadsfri konsultation och offert på ett komplett avsaltningssystem

www.cleanwater.se
info@cleanwater.se
073 303 0507

Kvalitet behöver inte vara dyrt!

Vi hjälper Er med begravning och familjejuridik.

Vi erbjuder begravningar från 9 500 kr. Kostnadsfria hembesök.

Även fri rådgivning av Livsdokument.

Nynäshamns Begravningsbyrå

Heimdalsvägen 6, Nynäshamn – 08-520 205 15
www.nynashamnsbegravning.se

Ösmo Plantshop

Välkommen till ett utflyktsmål för hela familjen

Trädgårdsdrömmar

Låt dig inspireras!

I trädgården hittar du allt från små perenner till stora buskar och träd.

Välj bland 100-tals olika sorters rosor
- från gammeldags till moderna slottsrosor.

Stort utbud av **snittblommor**
Binderier för alla tillfällen.

Inredning för hem & trädgård

Prova vår populära **BUFFÉ!**
- en vegetarisk smakupplevelse!

Njut en stund i vårt TRÄDGÅRDSCAFÉ

Sitt ner i vårt sköna växthus eller i den soliga trädgården och välj vår populära vegetariska buffé eller hemgjorda bakverk och tårter.

Växtstigen 1, Ösmo. Tel 08-520 272 30. www.osmoplantshop.se

Öppettider i butiken: Mån-fre 9-18, lör 9-16, sön 10-16 • **Caféet:** Mån-fre 9-16.30, lör 9-16, sön 10-16

Ifjol startade paret Helena Forsell och Mihran Shaklian sin fikavagn vid Sägsten på Torö. Den ombyggda husvagnen blev snabbt en mötesplats för både besökare och boende i området och den här sommaren är de tillbaka igen på samma plats intill småbåtshamnen.

Mihran kommer ursprungligen från Armenien och paret träffades i Libanon när Helena jobbade som journalist för SVT och var på uppdrag i landet. Efter hemkomsten till Sverige bytte de så småningom inriktning i sina yrkesliv för att i stället fokusera

gemensamt på hälsa och välmående. I samband med arbete på en vegansk restaurang i Stockholm upptäckte de båda att de själva ville leva så.

– Vi har fortsatt på det spåret och gillar god mat som bara råkar vara hälsosam också, berättar Helena.

Nu driver de en vegetarisk restaurang på universitetsområdet i Stockholm och som sommarboende på Torö tyckte de att det passade bra att öppna eget på önde månader när de ändå är lediga från sitt huvudsakliga uppdrag.

I vagnen vid Sägsten serveras fika, mackor, enklare maträtter och drycker i samma anda som de själva lever. Och glass förstås, som hör sommaren till. Inriktningen är vegansk och vegetarisk, men utan pekpinnar. Några rätter har armenisk eller libanesisk touch och så gott som allt är hembakat och hemlagat. Helenas mamma bistår också med tillagningen.

– Vi har fått ett fint gensvar. Det är uppskattat och har blivit en samlingsplats för att hänga och umgås. Det gillar vi! säger Helena.

Fikavagnen på Sägsten håller öppet tisdagar till söndagar mellan klockan 11.00 och

Prova på ett **LADDAT BÅTLIV**

I SOMMAR ERBJUDER företaget Marine Store i Nynäshamn möjligheten att ta en provtur med en helt elektriskt driven båt från det finska varumärket Bella Boats, som numera ingår i Nimbus Group tillsammans med Marine Store. Bella Zero är enligt företaget en serie elbåtar som är utvecklade med beprövad teknik och har säkerhet och tillförlitlighet som främsta drivkrafter. Den ideala farten för Bella Zero är 5 till 7 knop och vid denna hastighet ska batteriet räcka cirka 6 timmar. Laddning sker via ett vanligt 220 V-uttag. I sommar ligger den 100% el-laddade båten förtöjd i Nynäshamns gästhamn och den som vill susa över vattnet näst intill ljudlöst kontaktar Marine Store för en provkörning.

– Vi kan också ge bra tips om hur man kan köra bensin- och dieseldriven båt mer bränslesnålt för både miljön och ekonomin nu när bränslepriserna gått upp, säger Sanna Andersson på Nimbus Group.

Rätt om herrgårdsparet på Ludvigsberg

IBLAND GÅR DET INTE riktigt som det var tänkt. Som väl är händer det sällan vill vi påstå, men i artikeln om Urban och Per på Ludvigsbergs herrgård i utgåva nummer 4 av 100% Nynäshamn blev det – trots både hängslen och livrem – en del felaktigheter. Ett tidigt utkast av texten publicerades av misstag i stället för den slutgiltiga versionen. Av den anledningen blev bland annat ett av parets efternamn och några årtal fel, och att grannen på Björkdals gård heter Ulla-Britt och inget annat vet säkert hela Muskö. Vi ber om ursäkt för misstaget och publicerar hela den korrekta artikeltexten i vår e-tidning som finns tillgänglig på www.100nynashamn.se/arkiv

Välkommen till vår spabadsbutik i Nynäshamn!

Spabad från 54 900 kr. Tillbehör och reservdelar till spabad och pooler.
Service och installation av alla fabrikat. Serviceavtal för spabad.

Kontakta oss på tel. 08-121 48 500
www.stockholmpoolspa.se • info@stockholmpoolspa.se
Teknikervägen 1, Nynäshamn
Vi finns i samma lokal som **Polar Stugan**

STHLM
pool & spa

Träna hos oss med sommarkortet

Juli-augusti "standard" för 900 kr
Dagtid/ungdom/pensionär 700 kr

Giltigt t o m 31 augusti 2022.

friskis

GRATIS
övertäcknings-
pass varje
måndag
kl 18.30
t o m 22/8

Telivägen 16 • 08-520 120 20 • www.friskisgvettis.se/nynashamn

Allt till hemmet!

Hos Elon hittar du ett noga utvalt sortiment för hemmet, med fokus på personlig service och rådgivning. Varmt välkommen hem till oss.

Vitvaror, hemelektronik värmepumpar & kök

Gå in på www.elon.se för att se hela vårt sortiment

Elon Nynäshamn
Telivägen 2, 149 41 Nynäshamn
mån-fre 10-19, lör 10-16, sön 11-16
08-524 006 50, nynashamn@elon.se

ELON
ELON Ljud & Bild

SOMMAREVENEMANG PÅ MUSKÖ SJÖKROG

JULI

21/7 KORTMAGI MED SETH ENGSTRÖM (18.00-21.00)
27/7 TRUBADURKVÄLL MED TOMAS PEREDA (17.00-22.30)
29/7 PARTY MED DJ OCH SAXOFONIST ANDREAS FERRONATO (21.00-01.00)

AUGUSTI

5/8 + 6/8 TRUBADURKVÄLL MED TRUBADUON (19.00-22.30)
7/8 DAGFEST MED DJ OCH SAXOFONIST ANDREAS FERRONATO (14.00-18.00)
10/8 RÄKAFTON OCH UNDERHÅLLNING MED CAJSA FRANGQUIST (17.00-22.00)
12/8 TRUBADURKVÄLL MED TOMAS PEREDA (19.00-22.30)
13/8 TRUBADURKVÄLL MED CORNELIA (19.00-22.30)
27/8 UNDERHÅLLNING MED ARON BLOM (18.00-22.30)

SEPTEMBER

24/9 BARTÖMNING OCH TRUBADURKVÄLL MED TOMAS PEREDA (17.00-22.00)

MUSKÖ SJÖKROG

Varmt välkomna önskar Niklas med personal!
Följ oss gärna på Instagram & Facebook (sjokrog.se)

För bordsbokning och info kontakta oss på
info@sjokrog.se - 08-500 450 80 - www.sjokrog.se

Minimuseum har öppnat på Landsort

Trots den begränsade ytan rymms förvånansvärt mycket historia i den gamla byggnaden, som till modellen är en så kallad "Trosabod". Här visas nu flera äldre föremål där de flesta har proviens från ön. Men huvudnumret är en utställning gjord av Maria Landin och Björn Öberg. Den beskriver i ord och bild delar av Landsorts historia med fokus på fyrplatsen. En annan attraktion blir den tändkulemotor som efter renovering får sin plats intill sjöboden.

– Den 14 juni öppnade vi och nu är det tänkt att vara så dagligen under åtminstone sommarsäsong, berättar Roger och tillägger att museet kan öppnas när som helst vid behov, då det görs i samarbete med öborna som kommer att ha nyckel.

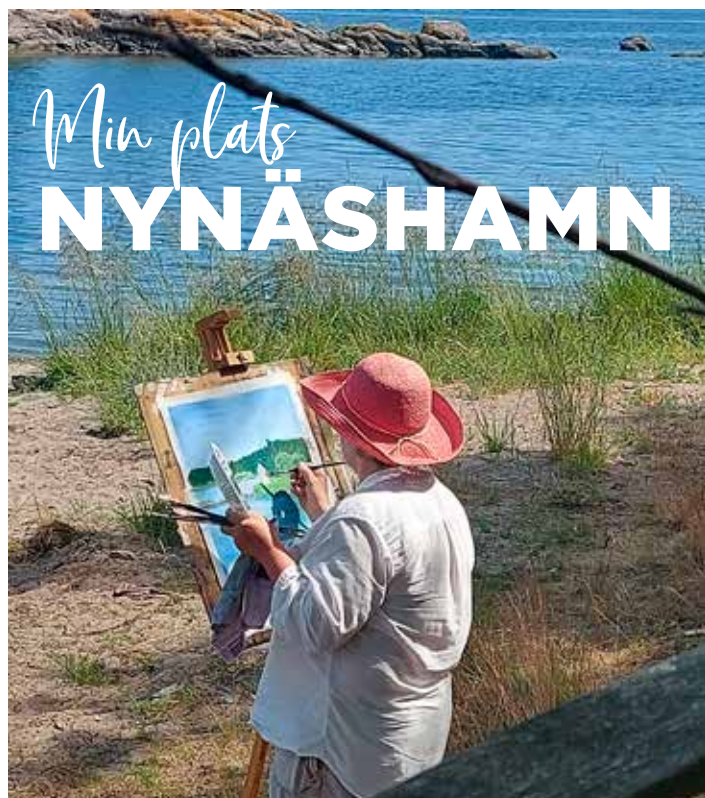
SOTHOLMS HÄRADS hembygdsförening, som är på gång att byta namn till Nynäshamns hembygdsförening, gjorde nyligen ett upprop för att rädda verksamheten inför framtiden. Föreningen behöver fler aktiva medlemmar och ekonomiskt stöd för att kunna ta hand om den anrika hembygdsparken och alla tillhörande byggnader. Totalt finns 19 byggnader i området som ägs och förvaltas ideellt av föreningen, utan andra stöd än den årliga avgiften från 120-talet medlemmar. Byggnaderna kräver underhåll, och bland annat "Luddes stuga" från 1700-talet är i akut behov av renovering. Nu uppmanar föreningen fler att engagera sig för att bevara de historiska miljöerna, såväl privatpersoner som företag liksom kommunens politiker och tjänstemän.

Men det finns ljusglimtar bland molnen. Förutom den årliga sommarutställningen på hembygdsmuseet i Nynäshamn, som i år visar Nynäshamns hamns historia, satsar föreningen också på en liten nyöppnad "filial" på Öja. Sedan 1969 äger föreningen två små sjöbodar på ön och i en av dessa invigdes i början av sommaren ett museum i litet format. Det ligger i Västra hamnen, mitt emot puben och butiken Saltboden.

– Vi tycker att vi på detta sätt utnyttjar vår sjöbod på ett mycket bra sätt. Det gynnar turismen och gör ön lite mer attraktiv, säger Roger Hellström som för året är nyvald ordförande i Nynäshamns hembygdsförening.

FOTO PETER NYLANDER

PÅ KONSTPOOLEN i den tidigare simhallen på Vikingavägen 39 visas i sommar utställningen "Min plats Nynäshamn", där allmänheten fått uppdraget att skapa motiv från sina egna favoritplatser i kommunen. Det har hittills resulterat i ett 40-tal inlämnade konstverk med motiv av allt från stad till land och hav. Tanken är att utställningen på temat ska få växa efter hand, då alla som vill kan lämna in sina bidrag under hela sommaren. Konsthallen på Vikingavägen öppnar åter den 2 augusti efter ett sommaruppehåll och håller sedan öppet tisdag till fredag klockan 12.00-18.00 och lördagar 11.00-15.00. "Min plats Nynäshamn" visas där till och med den 16 augusti. Men man behöver inte vänta till dess att Konsthallen öppnar fysiskt igen för att se utställningen. Den finns även att ta del av i digitalt format, på www.konstartera.se/karta, med visning av platserna som gett upphov till motiven och information om respektive upphovsperson. Med hjälp av kartan i sin mobil kan man också gå sig ut på en konstjakt under bar himmel för att hitta verkens ursprung.

Konstnärsparet Maria Oscarsson Marle och Fredrik Johansson Marle är engagerade i Konstpoolens projekt. De driver också företaget Konstartera, som även denna sommar arrangerar uppskattade konstutflykter utan krav på förkunskap. Ett sådant tillfälle återstår i sommar, den 7 augusti med Lövhagen som plats för skaparlusten. Föranmälan behövs eftersom antalet platser är begränsade och mer information finns på företagets sociala medier. I augusti arrangeras dessutom flera "öppna ateljéer" på Konstartera, där man tillsammans med studieförbundet ABF Södertörn får tillfälle att prova på målning och våga skapa konst med möjlighet till vägledning.

EN BRA OCH TRYGG

HEMTJÄNST

UTAN MINUTSCHEMAN

Socialdemokraterna
Nynäshamn

SKÄRGÅRDSMARKNADEN i hamnen avslutar augusti!

SISTA LÖRDAGEN i augusti brukar enligt traditionen bjuda på en folkfest av stora mått, med såväl handelskommers som politiska inslag och allehanda upptåg för olika åldrar. Skärgårdsmarknaden ska nu, efter några års frånvaro av kända skäl, äntligen kunna bli av igen. Den har blivit en tidsmarkör som signalerar högsommarens avslut och inledningen på en stundande sensommarsåsong.

Lördagen den 27 augusti fylls hamnplanen vid Fiskehamnen i Nynäshamn med knallar, konsthantverkare och andra utställare, varav flera med lokal anknytning. Eftersom det är valår kommer med största sannolikhet också flertalet politiska partier att finnas på plats för att möta väljare, debattera och presentera sina program. Men det planeras också för andra aktiviteter, som ponnyridning för de yngsta, underhållning och diverse överraskningar. Verksamheterna i hamnen och runt om i staden brukar också hålla öppet och satsa lite extra den aktuella dagen, när lokalbefolkningen i det närmaste går "man ur huse" och även många utsocknes besökare lockas till staden.

Marknaden arrangeras av Nynäshamns Stadskärneförening och ska pågå mellan klockan 10.00 och 16.00 den sista lördagen i augusti.

MER PÅ GÅNG I SOMMAR

Mer information och ännu fler evenemang hittar du i Nynäshamns kommuns besökscenters evenemangskalender, www.nynashamn.se/uppleva/evenemang, och förstås även i många av reportagen som kommer med detta nummer av 100% Nynäshamn. Fler återkommande aktiviteter finns också i tidigare utgåva. Reservation för ändringar.

Sommarlovsaktiviteter som är gratis för barn och unga arrangeras i stort sett dagligen i samarbete mellan Nynäshamns kommun och lokala föreningar. Det finns bland annat möjlighet att prova på olika sporter, lära sig simma, se barnteater och mycket mer. Se info på nynashamn.se/lov.

Sommarunderhållningen på Nickstabadet fortsätter hela sommaren till och med 13 augusti, på tisdagar med After Beach från klockan 16.00 och övriga dagar i veckan utom söndagar med bland annat quiz eller livemusik som startar klockan 20.00. Arrangeras av First Camp Nickstabadet.

Sommarmusik i våra kyrkor. Nynäshamns, Sorunda och Ösmo-Torö församling anordnar återkommande konserter under sommaren. Se respektive församling för program.

Sommarzumba i Svandammsparken i Nynäshamn varje tisdag klockan 19.00 till och med den 16 augusti. Alla som vill får möjlighet att röra kroppen till latinamerikanska rytmer – helt gratis. Arrangör är STC. Vid regn flyttar zumban in till gymmet på Stadshusplatsen 2.

19/7 Cirkus Brazil Jack

kommer till stan. En ny djurfri cirkusshow med internationell akrobatik och komik i uppdaterat tält på Estö IP. Föreställningen pågår klockan 18.00-19.45. Biljetter kan bokas via Ticketmaster.

23/7 Melodikrysset på Torö med samling i trädgården vid Torö hembygdshus. Krysset startar kl 10.00 och därefter öppet till klockan 14.00. Även 30/7. Arrangör är Torö hembygdsförening.

6/8 Sommarmarknad arrangeras av Torö bygdegårdsförening klockan 11.00-15.00.

7/8 Drop in-vigsel på kyrkoberget i Nynäshamn klockan 14.00, efter gudstjänsten.

13/8 Sensommarjazz

under blodboken när föreningen JIN, Jazz i Nynäshamn, åter kör sitt årliga arrangemang på Nynäsgården. Konserterna startar klockan 14.00 och fortsätter in på kvällen med Gustav Lundgren och Adrien Sanchez, Alice in Dixieland från Nederländerna, Kristin Amparo och The Jazzcats. Biljetter säljs på plats och kan även förköpas på Skivfönstret i Nynäshamn.

14/8 The Real Group håller konsert i Sorunda kyrka klockan 18.00. En söndagskväll fylld av svensk sommar och vokalmusik i världsklass utlovas. Biljetter köps via nortice.se.

19-20/8 Nynäs Offshore Race är tillbaka efter några inställda pandemiår. Under de två dagarna på vattnet längs Strandvägen i Nynäshamn blir det bland annat också EM-tävlingar i båtar med klass 3A, 3C och 3X. Arrangör är NSS.

Allt inom mark & anläggning!

Ring så hjälper vi dig! 076-185 22 89

**LILJEHAMMAR
ENTREPRENAD AB**

grävtjänst | mark | trädgård

Skyddsvärnet Secondhand

Fynda hållbart och roligt i sommar!

Industrivägen 8 C
Nynäshamn

Öppet varje dag!

Mån-fre: 10 - 18

Lör: 10 - 15

Sön: 11 - 15

@skyddsvarnet

f Skyddsvärnet Secondhand Nynäshamn

SPÄNNANDE BUSS- TURER I SOMMAR

**BOKA
REDAN
IDAG!**

I sommar åker vi ut på vägarna med våra populära bussresor igen.

Runstensturen Ons. 10/8

Bland troll, spöken och märkliga personer Lör. 13/8

Sorundaturen Mån. 15/8

KERSTINSTAXI.SE
08-530 430 10

Kerstins
TAXI & BUSS | ANNO 1972

- RESTAURANG MED FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER
- VARM OCH MYSIG MILJÖ PRECIS VID VATTNET
- UTEPLATSER PÅ TVÅ ALTANER & LIVESCEN
- BANGOLF FÖR STORA OCH SMÅ
- ÖPPET VARJE DAG HELA SOMMAREN

SOMMARENS SPELNINGAR

04-JUN LÖR	JOKERS & KINGS
05-JUN SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS # 1
05-JUN SÖN	SKÅPMAT
10-JUN FRE	BOGART STEALS
11-JUN LÖR	BUSSTERS
12-JUN SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS #2
15-JUN ONS	SMILE
17-JUN FRE	W2
18-JUN LÖR	PER & OLA (NYLÉN)
19-JUN SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS #3
22-JUN ONS	NO EXIT
23-JUN TOR	VI3
24-JUN FRE	VINYLKOMPANIET
25-JUN LÖR	BUSSTERS
26-JUN SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS #4
29-JUN ONS	TRACKBITE
30-JUN TOR	BJÖRN ARNEHALL & HIGHWAY COMP.
01-JUL FRE	MATCHMEN
02-JUL LÖR	MATCHMEN
03-JUL SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS #5
06-JUL ONS	W2
07-JUL TOR	AD/HD
08-JUL FRE	TRÖTT & EBBA GOLD
09-JUL LÖR	FU*K
10-JUL SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS #6
13-JUL ONS	BUSSTERS
14-JUL TOR	VI3
15-JUL FRE	MÅNSSON ALL STARS
16-JUL LÖR	MÅNSSON ALL STARS
17-JUL SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS #7
17-JUL SÖN	ROBIN & PETER GARRETT
20-JUL ONS	MLB - MICKE LORENTZSON BAND
21-JUL TOR	JACKED UP
22-JUL FRE	MATCHMEN
23-JUL LÖR	THE NUTS
24-JUL SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS #8
24-JUL SÖN	COCKROACH BLUE BAND
26-JUL TIS	THE GAMBLERS
27-JUL ONS	THE GAMBLERS
28-JUL TOR	EDDIE MEDUZA LEVER
29-JUL FRE	ANOTHER COOL SPRING
30-JUL LÖR	TBA
31-JUL SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS #9
31-JUL SÖN	POMMAC TRIO
03-AUG ONS	BUSSTERS
04-AUG TOR	VINYLKOMPANIET
05-AUG FRE	LIMITED EDITION
06-AUG LÖR	LIMITED EDITION
07-AUG SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS # 10
10-AUG ONS	VINYLKOMPANIET
11-AUG TOR	FRÖKEN VÅDER
12-AUG FRE	JACKED UP
13-AUG LÖR	JACKED UP
14-AUG SÖN	ROTUNDANS MELODIKRYSS # 11
19-AUG FRE	MATCHMEN
20-AUG LÖR	MATCHMEN
26-AUG FRE	SKÅPMAT
27-AUG LÖR	GYLLENE TRIBUTE & ELECTRIC Co.

LIVEMUSIKEN STARTAR C:A KL 18
MELODIKRYSS: ALLA SÖNDAGAR KL 13

FREJAS HOLME 1, NYNÄSHAMN

TEL: 08-520 162 15

FACEBOOK: ROTUNDAN.NYNÄSHAMN

WWW.ROTUNDAN.NU

RESERVATION FÖR EV. ÄNDRINGAR

Semesterkryss!

Ö KROATIEN	RÄKNING MED OBE- KANTA	EN TAUBE	SAMMAN- SMÄLTA GÖR VITNE	CLAP- TONS GRUPP																			
NÄLAS UPPÅV FAN																					FLÖT FINT		
TALAR HETT																							
SKAPA																							
POSTBOX	SVINDEL LEVEBRÖD		NÖJT UTTRYCK SPELAS WIMBLEDON																		KVÄVE		
		SES I BUKAREST GICK PÅ																					
ÖPPNAS PÅ MOTTAG- NING				NÄR POL- LETTEN TRILLAR NER						STARKT I FOLKS TANKAR	SÄTT DIT	FIRMA	ÄR BENEN I SHORTS	MYCKET TRAKTIG SES ÖVER AXELN		GÖR NÖJD FYND- PLATSEN							
BOKSTAV SOM SÄTTS	STÖRDE I BUNDEN FORM PÅ ÅKERN										FISK MED TVÅ BEN... BÄR BÄR												
ISOLE- RINGEN													BARKENS BAKPARTI KRYSSAT ÖVER										
POTATIS- EPITET				SVADOR										ÅGIRS MAKA IS- PLATSEN							VET HUR MAN FÖR SIG		
				KÄRN- POSITION							AVSLUTAR UTBILD- NINGAR JETLAG												
LASSA IN	SKYMMER SIKTEN MULLRIKT LAND				HUVUD- LED INOM OSS								DRÄR GAM TRO I MÅNGA FORMER								HALY DIA- METER		
DEN BITERI GRÄSET				FÖRST I SKALA	FETT																MÅSTE SEN SIG PÅ		
NIOBJEKT		TÄLAS ÖSTERUT SJK- HUSDEL								GÅRI DREV		YTTER- LIGARE	FÄRDEN SOM LEVER LIVMÄTTET		PIGAJA KYLER NER								
SKADLIG	PJÄSDEL HAN FÄR LÄGGA PÅ ETT KOL			SES OFTA INRAMAD LAGLIG																			
					FÅRIHOP SES MED CAPO																TID ATT MINNS	STIADAM GER BRA SJÄLVBILD	KANDET KATT
FEMTIO I ROM	STOPPAR SPELET I RINK		AKTUELLT ORD BILMODELL								SMALT BAND GÅR FORT FRAM											LAGMAN	
HÄNGA OCH SLÅNGA														HÄR ALLT SITT? GÅR MED I STÖPET									
					PLATS FÖRESS ELAK							DALKARL	ACKORD								SALTIN- SLAG BASKER		
RIMLIGT HAR GOTT OM DEG			DYSTER- KVIST GÅR JU INTE ALLT							TÄVLING BÖR KUREN			SPECIELL ÄR MED I MATCHEN									ÅTER- FÖRLED	
BLIR MAN IBLAND AVKOM- MAN		G.JORT FÄRDIGT FÖR METE									HÄRINGA HÖGRE KRAV												
					TRAK- TERAR KNAÖRGEL																		

SUDOKU LÄTT

8	6	7					4	2
					9		3	
9			7				5	8
	5		6				7	
	1	4	3		7		2	
	7			2		6	1	9
				1	3			
	9		4	5	6	2		
		2			8	4		

MEDEL

4	7							
	8	9						
			4	1			3	
8		4					1	
6	3				9		5	
9								7
						7		
	4	5	2					
			5	3		1	4	

SVÅRT

9	3					5		
	7	6					9	
4	8							
8	6		2	7			4	3
								8
	2				3			9
				6			1	
	5		7		8			
2				3	5	8		

LÖS GÄRNA

vårt korsord när du får en stund över. Eller våra sudoku, genom att placera ut siffrorna 1-9 på spelområdet så att varje siffra bara finns en gång per rad, en gång per kolumn och dessutom bara en gång per större ruta.

Den rätta lösningen på förra numrets klurigheter hittar du här bredvid. Lösningar till korsordet och sudokut i denna utgåva publiceras i kommande nummer av 100% Nynäshamn, som då även finns tillgänglig på www.100nynashamn.se

LÄTT

7	2	8	5	4	1	9	6	3
9	1	5	6	2	3	7	8	4
6	4	3	8	9	7	2	5	1
3	7	2	4	8	6	1	9	5
8	5	6	9	1	2	4	3	7
4	9	1	7	3	5	8	2	6
2	6	4	1	5	8	3	7	9
1	3	7	2	6	9	5	4	8
5	8	9	3	7	4	6	1	2

MEDEL

2	6	5	1	3	9	7	4	8
3	7	8	4	5	2	1	9	6
9	1	4	7	8	6	5	2	3
4	3	6	2	1	7	9	8	5
7	8	2	5	9	3	4	6	1
1	5	9	8	6	4	3	7	2
5	9	1	6	7	8	2	3	4
8	2	7	3	4	5	6	1	9
6	4	3	9	2	1	8	5	7

SVÅRT

1	2	6	7	9	3	5	8	4
8	5	3	2	1	4	7	9	6
9	4	7	5	6	8	3	2	1
2	9	4	6	7	5	8	1	3
6	8	5	9	3	1	2	4	7
3	7	1	4	8	2	9	6	5
4	6	9	8	5	7	1	3	2
7	1	2	3	4	9	6	5	8
5	3	8	1	2	6	4	7	9

VÄLJ 100% SENSOMMAR I SLUTET AV AUGUSTI

Vi passar på att njuta för fullt av sommaren medan den pågår och ännu återstår många sköna veckor av den.

När årets somriga lov och ledigheter går mot sitt slut kan du se fram emot ett nytt nummer av 100% Nynäshamn, laddat med mer lokal läsning i sensäsongsstider. Dessutom stundar då ett spännande val i september. Håll utkik i slutet av vecka 34.

PS. Alla tidigare utgåvor finns i vårt digitala arkiv på www.100nynashamn.se.

OSÄKER BREV-DISTRIBUTION	SPRÖTT LÖST VÄR	GÅR FRÅN PUMPEN	KÖRER	FLOCCER MANUELL	VINNA ATT KUPAN MED	LEFFER FÖR FÅRA LUK	S													
PREST-ETJÄL-MIN	F	R	A	N	K	L	I	N												
BOY OCH BENVIL	L	Ä	R	H	E	R	A	I	D	A										
PARA-BOL-FÖRE	A	N	T	E	N	N	E	R												
EN FRÅGA OM UTE-RENGÖRING	S	G	R	Ä	R	T	A	N	FRAN ÖSTER-LAND											
BREV-SLUT	K	O	R	A	P	A	S	T	E											
SKRIFA PLATSER	P	S	M	A	N	O	T	I	S											
	B	O	K	A	M	A	S	T												
	S	A	L	I	G	K	O	R	T											
	V	I	L	L	E	J	H	Ä	R	L	L	A	T	R	A	D	I	T	I	
DOCK-REKAL-PRAGT-KAMMARE	I	N	T	A	R	J	A	P	A	N	P	R	O	V	I	N	S			
REKUR-SIF-DARE	Ä	T	R	A	N	H	Ä	R	S	T	R	A	M	N	O	A	K			
HON ÄR EN DAMM-SOMMER	S	O	G	R	O	R	S	T	I	A	E	L	A	N	D	EN SÖTT REKLAM-REAN-SEHEN				
DE LEDEF VID LEDEF	O	P	R	A	H	N	E	K	A	R	Ä	T	A	E	I	N				
DE LEDEF VID LEDEF	R	O	K	E	L	R	E	D	A	R	E	S	A	L	G	E	N	R	E	
DE LEDEF VID LEDEF	D	I	K	E	N	A	R	M	A	V	I	G	T	S	P	R	A	N	A	N
DE LEDEF VID LEDEF	A	S	A	V	R	E	T	A	X	L	A	T	A	T	E	N				
DE LEDEF VID LEDEF	M	A	N	I	K	O	R	K	Ä	U	T	G	Ä	R						
DE LEDEF VID LEDEF	L	I	E	A	N	N	O	A	N	A	D	R	E	N	K	O				
DE LEDEF VID LEDEF	K	R	I	S	Ä	R	V	A	I	D	O	G	A	G	Ä	L				
DE LEDEF VID LEDEF	O	N	A	I	V	S	T	E	P	A	R	L	A	S	I	N	N	E	N	A
DE LEDEF VID LEDEF	I	N	G	A	L	E	A	R	A	N	D	A	N	T	N	T				

DIN IT-PARTNER

www.ftech.se | info@ftech.se | 08-520 139 37

URVAL AV TJÄNSTER

- Konsultation och support
- Virtuellt privat server, skräddarsydd efter behov
- Försäljning av hård- och mjukvara
- Behovsanalyser av IT-miljö
- Microsoft 365 med backup
- SharePoint för effektivt gruppsamarbete
- Drift och underhåll till fast pris
- Webbhotell och domänhantering
- Nätverk och säkerhet
- Licenshantering

SÖDERTÖRNS HELHETSLEVERANTÖR AV STORA OCH SMÅ IT-LÖSNINGAR

På rätt väg

nynashamnsmoderaterna.se